

DOLENJSKI LIST

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA OKRAJA NOVO MESTO

Narodi Jugoslavije letos slavijo dvajseto obletnico vstaje in ljudske revolucije. To je hkrati tudi proslava dvajsetletnice nastajanja Jugoslovanske ljudske armade. Dvaindvajseti december — dan, ko je bila ustanovljena Prva proletarska brigada in ki ga naši narodi slavijo kot dan svoje armade, ima v tem jubileju prav posebno mesto.

Jugoslovanska ljudska armada je nastajala in se razvijala v teku štirih let osvobodilne in revolucionarne vojne kot oborožena moč naroda, ki se je boril za svojo nacionalno in socialno osvoboditev. Od prvih majhnih in slabo oboroženih partizanskih odredov je Jugoslovanska armada zmagovito končala vojno kot močna vojska, ki je štela nad 800.000 ljudi.

Kot čuvar miru in napredka nove jugoslovanske socialistične države je jugoslovanska armada tudi po vojni krepila in razvijala svojo udarno moč, da zaščiti narodne interese in pridobitve NOB ter po vojne graditve dežele. Iz borbe ljudstva izrasla armada je tudi v razdobju miru razvijala in negovala vse vrline ljudske revolucionarne vojske.

Nastajanje in razvijanje narodno-osvobodilne vojske

Na politični osnovi in ciljih osvobodilne borbe, ki jih je določila Komunistična partija Jugoslavije, je bila zgrajena tudi osnovna strateška zamisel narodno-osvobodilnega boja in načrt za formiranje osvobodilne vojske.

Strateški cilj osvobodilne vojne je bil osvoboditi deželo. Začetek in vodenje vojne s tako daljnosežnim ciljem sta bila osnovana na pravilni oceni subjektivnih in objektivnih činiteljev in možnosti — na potencialni moči naroda in njegovi pripravljenosti, da se bori za take cilje, ter na dejstvu, da obstoji protifašistična koalicija držav in da se bodo protifašistične sile v svetu še okrepile. To pa je ustvarilo pogoje, da je oborože-

na vstaja hitro prerasla v yseljudski boj po vsej Jugoslaviji, z docela stvarnimi možnostmi in upanjem na uspeh. Za uresničitev tega cilja je bilo treba oblikovati oborožene sile, ki bodo v borbi, katero bodo na razne načine organizirano vodili vsi sloji jugoslovanskih narodov, sposobne, da po vojaško obratujejo z okupatorjevimi silami v deželi.

Organizacijske oblike oboroženih sil so se razvijale in izpopolnjevale odvisno od širjenja in naraščanja osvobodilnih sil ljudstva in od stanja na jugoslovanskem bojišču v posameznih razdobjih vojne.

Partizanski odredi: prva oblika vojaške organizacije

V pogojih, kakršni so bili 1941. leta, ko so bile fašistične sile v največjem razmahu in smo imeli v Jugoslaviji močne okupatorjeve sile, je bil možen le partizanski način vojskovanja. Partizanski odredi so bili v teh pogojih najidealnejša in edino možna oblika vojaške organizacije. Po vsej deželi raztrgani partizanski odredi so s svojo taktiko (napadali so manjše garnizije in dele sovražnikove vojske, rušenje komunikacij, zasede, razne diverzije itd.) že v prvih mesecih borbe dosegli velike uspehe. Partizanski boj je imel odločilen pomen za uspešno širjenje osvobodilne borbe, za njeno preraščanje v vse-

Tovariš Tito, vrhovni komandant osvobodilne vojske jugoslovanskih narodov, in pokojni tovariš Moša Pijade, eden prvih revolucionarjev in voditeljev naše vstaje, fotografirana v vojnih dneh

stale udarna pest naše ljudske vojske.

S krepitvijo osvobodilnih sil, s širjenjem in razvijanjem organov oblasti in drugih borbenih organi-

ranje še večjih in močnejših enot NOV — divizij in korpusov. Te enote smo dobili proti koncu 1942. Ze v začetku 1943 je Narodno-osvobodilna vojska začela z velikimi operacijami

osvobodilna vojska potrebovala osvobojeno ozemlje kot bazo za počitek in urejevanje enot, kot vir za preskrbo s hrano, za bolnišnice in podobno. Enote NOV so se izogibale nastaj-

jih enot na dele sovražnikovih kolon v prodiranju. Leta 1944 je spričo spremenjenih pogojev dobilo osvobojeno ozemlje stalen značaj. Postalo je baza za mobilizacijo novih borbenih sil in za graditev temeljev nove, ljudske države.

JUGOSLOVANSKA LJUDSKA ARMADA OBOROŽENA MOČ LJUDSKE REVOLUCIJE

ljudsko vojno in za formiranje takih enot osvobodilne vojske, ki bodo sovražniku v Jugoslaviji lahko prizadejale odločilen udarec in osvobodile deželo. Brigade so kmalu po-

zicij, s povezovanjem, učvrstitvijo in izpopolnitvijo političnih organizacij osvobodilnih in revolucionarnih sil ljudstva na vsem področju Jugoslavije so bili dani pogoji za organizi-

zduženih enot. Isto leto spomladi je v bitki na Neretvi sodelovalo pet divizij NOV proti devetim nemškimi in italijanskim divizijam, junija 1943 pa so se v bitki na Sutjeski borile štiri divizije NOV proti osmim nemškim in italijanskim divizijam, da ne računamo še drugih manjših sovražnikovih formacij in kvizlinških enot. Z operacijami velikih združenih enot vsklajajo svojo dejavnost partizanski odredi pa odrezane brigade in bataljoni, ki vežejo nase velike sovražnikove sile v Sloveniji, Srbiji, Crni gori in drugje. Proti koncu 1943 nemška vrhovna komanda vse bolj prehaja v strateško obrambo, da bi v Jugoslaviji obdržala položaje, ki so bili odločilnega pomena za njeno južno bojišče.

Osnovni premik sil v korist NOV je bil uresničen 1944, ko so nastali taki pogoji, ki so omogočili vodenje frontalnih operacij, kar je pomenilo nov korak v razvoju strategije in taktike NOV. To je bilo posebno očitno tudi na odnosu strategije do osvobojenega področja.

Za uspešno vodenje osvobodilne vojne je Narodno-

osvobodilna vojska potrebovala osvobojeno ozemlje kot bazo za počitek in urejevanje enot, kot vir za preskrbo s hrano, za bolnišnice in podobno. Enote NOV so se izogibale nastajanju togih in dolgih front zaradi odločilne obrambe osvobojenega področja, razen v primerih, ko je bilo treba zaščititi manevr glavnih sil ali zaradi obrambe ranjencev in prebivalstva. Vzdrževanje togih front zaradi obrambe slobodnega ozemlja za vsako ceno je skrivalo v sebi nevarnost, da sovražnik s svojo taktiko prikuje osvobodilne sile, jih prisili na pasivnost in jim odvzame iniciativo. Vsaka obramba je morala služiti napadu, osvobodilni boj je moral v celoti ohraniti in v enotnem razvijati svoj ofenzivni značaj, kar je bilo tudi jamstvo za njegov uspeh. Niti največje sovražnikove ofenzive jugoslovanska osvobodilna vojska ni paralizirala z obrambo, temveč z napadi številnih svojih

VREME

od 22.—31. decembra 1961

V roku od 22. do 25. decembra obilne snežne padavine in topleje. Po 25. decembru nekaj suhih oziroma jasnih dni, sprva hud mraz, pozneje topleje, vendar južnega vremena bržkone še ne bo. V zadnjih dneh decembra padavine.

Jugoslovanski narodi so izvojevali zmago z lastnimi močmi

Po svojem pomenu in vlogi v borbi proti fašizmu, po svojih rezultatih in posledicah predstavlja narodno-osvobodilni boj v Jugoslaviji najzanimivejši dogodek v drugi svetovni vojni. Dolga tri leta so se narodi Jugoslavije uspešno bojevali docela sami, brez pomoči od kogarkoli, vrhu tega pa še na zelo občutljivem področju in kljub velikim oviram, ki so jim jih delali reakcionarni krogi v deželah, ki so se vojskovele proti fašizmu. Šele 1944 je prišlo do neposrednega stika z zavezniki in naslonitve na zavezniške fronte, tako da so jugoslovanski narodi v bistvu z lastnimi močmi izvojevali tudi dokončno zmago. Jugoslavija je v drugi svetovni vojni sorazmerno svoji velikosti in pogojem borbe storila v vojaškem pogledu in pripomogla splošni stvari zmage nad fašizmom več kakor katerakoli druga dežela.

Z izbruhom oborožene vstaje v Jugoslaviji so bile resno omajane vse vojno-strateške, ekonomske in politične vrednosti, ki so si jih Nemci in Italijani zagotovili s svojim osvajanjem na Balkanu. V tem delu sveta se je razplamtela vojna, ki je ogrožala zaledje nemških armad, ki so prodirale po širnem področju Sovjetske zveze in se borile v severni Afriki.

(Nadaljevanje na 2. strani)

Predsednik okrajnega ljudskega odbora tovariš Niko Belopavlovič je priredil v soboto zvečer v zares lepo okrašenih prostorih zdravilišča v Smarjeških Toplicah sprejem za predstavnike Zveze borcev, ZVVI, ZROP in za aktivne oficirje iz garnizij v našem okraju. Sprejem je bil v okviru prireditve ob 20. obletnici ustanovitve JLA in je potekel v prijetnem, tovariškem vzdušju. — Na sliki: predstavniki OLO z gosti iz JLA in iz organizacij borcev

(Nadaljevanje s I. strani)

Leta 1944, ko je prišlo do neposrednega sodelovanja zavezniških vojsk, je NOV dobila izredno važno nalogo — da se bori na krilih in bokih vzhodnih in zapadnih zavezniških armad. V tem času je NOV bila že oborožena moč, ki je razen drugih vojaških nalog bila zmožna spustiti se v odločilno bitko tudi s tako grupacijo sil, kakršna je bila nemška armada »E«, in jo popolnoma razbiti. Od 350.000 vojakov, kolikor jih je ta armada štela, so le manjše enote ušle uničenju. Zajet je bil tudi komandant te armadne skupine generalni polkovnik Löhr z večjim številom svojih oficirjev.

Okupacija je za nas pomenila šele začetek vojne

Do kakšnega obsega oziramo do kakšnih posledic lahko pripelje vojna, v kateri se sorazmerno majhen narod bori za svobodo, prepričljivo govori tudi zovražnikove izgube na jugoslovanskem bojišču: 447.000 padlih in 549.000 zajetih vojakov. Uničenih ali zaplenjenih je bilo na desetisoče topov, minetalcev in strojnic, nad pol milijona pušk, nad tri sto letal, nad devet sto tankov, okrog 20.000 motornih vozil itd.

V osvobodilni vojni je jugoslovanska armada razen osnovne naloge — uničevanja žive sovražnikove sile usmerjala svojo dejavnost tudi na to, da sovražniku onemogoči izkoriščanje gospodarskih, zlasti surovinskih virov in uporabo komunikacij. Sovražnik je že od začetka vojne lahko le počilo izkoriščal naravnega bogastva dežele, promet pa se je pod zaščito vojaštva razvijal le po glavnih prometnih žilah, tako da je že leta 1943 to zneslo le še 16 odstotkov kapacitet prometnih zvez v Jugoslaviji.

Da bi sovražniku preprečila uporabo komunikacij, je jugoslovanska armada porušila na tisoče kilometrov železniških prog, cest in mostov ter uničila nad tisoč železniških kompolicij.

Skratka: vse, kar je sovražnik prevažal skozi Jugoslavijo za ostale fronte ali za jugoslovansko bojišče — material, čete in drugo — je neprestano točila NOV. To pa je še povečalo pomen fronte v Jugoslaviji.

Taki uspehi narodno-osvobodilne vojske so posledica pravičnega reševanja osnovnih vprašanj revolucije in načina vojskovanja, najbolj idealnega vsklajevanja objektivnih možnosti in subjektivnih sil, kar je zasluga KPJ in njenega voditelja tovariša Tita. Aktiviranje in pravilna usmeritev sil in možnosti, ki so se skrivale v ljudstvu, ustvarjanje in razvijanje vseh revolucionarnih činiteljev, potrebnih za uspešno vodenje vojne do dokončne zmage, jasno postavljeni cilji in uspešno operativno vodstvo — to so bile sestavine sil ljudske revolucije in temelj njene zmage. Primer Jugoslavije je pokazal, da okupacija neke dežele ne pomeni konca vojne, temveč da je to lahko šele začetek vojne, in sicer take, v kateri si lahko narod izbojuje popolno zmago tudi nad močnejšim napadalcem. Primer Jugoslavije je pokazal še to, da je v borbi za nacionalno osvoboditev izpod okupatorjevega jarma mogoče ob istem času izvršiti tudi take revolucionarne spremembe, ki družbeni razvoj dežele obrnejo v novo smer.

Narodnoosvobodilna vojna: vseljudska in revolucionarna vojna

Narodnoosvobodilni boj v Jugoslaviji je imel značaj vseljudskega osvobodilnega in revolucionarne vojne. Končni cilj tega boja je bila osvoboditev dežele od okupatorjev, hkrati pa tudi ustvaritev take nove državne in družbene ureditve, ki bo zadovoljila nacionalne, ekonomske, socialne ter druge ljudske interese in težnje.

Jasno določeni cilji osvobodilne borbe in zaupanje ljudstva v Komunistično partijo, ki je vodila to borbo, so ustvarili pogoje za pripravljenost jugoslovanskih narodov in za odločno borbo do končne zmage. Široka osnova osvobodilne borbe je omogočila, da so stopili v borbene vrste vsi rodoljubi. Hkrati s tem pa so cilji osvobodilne borbe in njen revolucionarni značaj diferencirali in razslojili prebivalstvo. Pod okriljem okupatorja so se že zelo zgodaj začeli povezovati zelo raznovrstni elementi in reakcionarne skupine v deželi, od izrazito fašističnih (ustasi, ljotičevci, nedičevci itd.) do umerjenjših skupin, med katerimi so bile tudi take, ki so sodelovale v prvih uporniških borbah. Ker so bile vse te skupine povezane z okupatorjem, je bil obračun z okupatorjem hkrati obračun z vsemi reakcionarnimi silami v deželi in z ostanki bivše jugoslovanske reakcionarne buržoazije. Tako je narodnoosvobodilna vojna imela tudi revolucionarni značaj. Med borbo za nacionalno osvoboditev smo reševali tudi vse osnovne elemente državne in družbene ureditve nove skupnosti jugoslovanskih narodov.

Rast vojne industrije

Osvobodilna vojska je malone tri leta imela le tisto oborožitev in opremo, ki jo je zaplenila sovražniku. Zato je oskrba JLA z oborožitvijo, tehniko in različno opremo bila ena od zelo važnih nalog po vojni. Zlasti zato, ker je naša armada prišla iz voj-

došli v ladjedelništvu. Samo od leta 1947 do 1952 je bilo zgrajenih devetkrat več ladij, kakor jih je predvojna Jugoslavija zgradila v dvajsetih letih. Imamo več podjetij, ki izdelujejo ladje in opremo za trgovsko in vojno mornarico: torpedne čolne, podmornice, rušilce in trgovske ladje za dolgo plovbo.

Letalska industrija bivše Jugoslavije je bila med vojno popolnoma uničena in smo morali po osvoboditvi začeti povsem na novo. Danes pa domača letalska industrija oskrbuje vojno letalstvo z vsemi sodobnimi šolskimi in borbennimi letali, instrumenti, opremo itd.

Vzgoja in izpopolnjevanje vojakov in starešinskega kadra

Že od prvih dni narodno-osvobodilne vojne je vrhovni komandant tovariš Tito skrbel, da partizanske enote dobijo navodila, kako naj se bojujejo in kakšno taktiko naj uporabljajo. Po vojni pa je vojaški pouk postal osnovna mirnodobska naloga armade. Nova tehnika je terjala tudi nove obveznosti v vežbanju. Vsi naši načrti in programi vojaškega pouka so izraz miroljubnega stališča naše dežele v mednarodni politiki in naše čvrste odločnosti, da se pod nikakršnimi okoliščinami ne vdamo morebitni invaziji v našo deželo. Na tej osnovi si nepretrgoma prizadevamo, da ima vojaški pouk v vsem sodobne okvire in vsebino. Prav tako smo po osvoboditvi začeli s vsestranskim vojaškim, političnim in splošnokulturnim izobraževanjem vodilnega kadra v armadi, da bi si razen vojnih izkušenj pridobil tudi teoretično izobrazbo. Od osvoboditve do danes je bilo odprtih okrog 100 raznih akademij in šol. Določeno število oficirjev je izpopolnjevalo svoje znanje tudi v inozemskih šolah.

Vežbanje vojakov se izvaja nepretrgoma in sistematično v trupnih enotah, za vsak rod vojske in specialnost po posebnem načrtu in programu. Metoda vojnega vežbanja ni samo

le JLA izenačeni z ostalimi državljani in armada se smatra kot del naroda, ki mu je skupnost zaupala nalogo, da čuva njeno neodvisnost in svoboden socialistični razvoj. To pa terja, da se starešine JLA razvijajo ne samo v strokovnem pogledu, temveč da se tudi usposobijo tako, da lahko kakor drugi državljani sodelujejo v vseh oblikah družbeno-političnega življenja in da morejo biti vsestranski vzgojitelji mladih ljudi, ki pridejo služiti vojaški rok.

Pri nas je za armado že dolgo udomačen izraz »šola mladih ljudi«. To je povsem res. Razen osnovne naloge vojaškega usposabljanja mladih ljudi med njihovim službovanjem v JLA, je vsestransko poskrbljeno tudi za njihovo politično, splošnokulturno in prosvetno izobrazbo in za vzgojo njihove osebnosti. Skrb za človeka, ki je tako značilna za vse naše poveljno življenje, je v armadi do kraja uresničena. Spoštovanje vojakove osebnosti, njegovih pravic in njegovega dostojanstva — to je eden od temeljev, na katerih se gradijo odnosi v armadi. Življenje v vojašnici je izpolnjeno resda z napornimi dolžnostmi, hkrati pa tudi z raznovrstnim ustvarjalnim delom, vedrim razpoloženjem in usposabljanjem mladega človeka, da bo po končani vojaški obveznosti čimbolj pripravljen za življenje in za koristno delo v skupnosti.

Naša armada in njeno kulturno življenje

Družbeno-politična pa kulturno-prosvetna vzgoja vojakov traja ves čas, ko mladenič služi kadrovski rok. Splošnokulturno izobraževanje tako po vojaški kot za starešinski kader je v armadi stalno v središču pozornosti. Pri tem imajo zelo velik pomen vojaški klubi, ki so organizatorji kulturno-zabavnega življenja v armadi, in domovi JLA. Velikega pomena so v klubih in domovih knjižnice. Vse te knjižnice so po lanski statistiki šteje 3 in pol milijona knjig vojaške strokovne literature.

S sobotnega sprejema predsednika OLO v Smarjeških Toplicah prvoborcem NOB in aktivnim oficirjem JLA

ne s trofejno oborožitvijo in z opremo, ki jo je proti koncu vojne dobila od zaveznikov. Za takratne razmere je bilo to dovolj, ni pa mogla JLA ostati pri tem, posebno še zato, ker je vojna tehnika izredno hitro napredovala. Zato smo si zgradili lastno vojno industrijo, ki more oskrbovati armado s sodobno oborožitvijo in opremo. Obenem z industrijo za potrebe kopnene vojske pa Jugoslavija samostojno razvija tudi svojo pomorsko in letalsko industrijo. Zlasti velik napredek smo

v tem, da vojak doseže določeno znanje, temveč tudi v tem, da se izuri v določenih postopkih. Z vežbanjem si mora pridobiti znanje in spretnost. Uspešnemu in sodobnemu poučevanju vojakov v naši armadi veliko pripomore tudi nagla rast splošne izobrazbe naše mladine, obvezno osemletno šolanje in drugo.

Družbeno-politična vloga armade

Po svojih pravicah, dolžnostih in odnosu do družbene skupnosti so pripad-

leposlovja, tehnike in z drugih področij. Mimo tega so na razpolago dnevnik in tednik, revije in najrazličnejši časopisi. Izredno vlogo za splošno izobraževanje oficirjev in podoficirjev so domovi JLA, ki prirejajo številna predavanja, gostovanja gledališč, razstave, kulturne in zabavne prireditve tudi za ostale državljane.

Znanstveni zavodi JLA se ukvarjajo z vsemi vejami znanstvene dejavnosti in raziskovalnega dela, tako Vojnotehnični inštitut, Inštitut vojne morna-

Vlado Lamut: PO POTEH GORJANSKEGA BATALJONA — Pri Krvavem kamnu na Gorjancih (1961)

rice, Geografski inštitut, institucije in laboratoriji Vojnega letalstva. Vojnomedicinska akademija uživa izreden sloves itd.

Prispevek JLA ekonomskemu razvoju dežele

Naša armada je že od prvih dni svojega nastanka posredno in neposredno sodelovala pri graditvi državne skupnosti, v ekonomski obnovi in napredku domovine. Pripadniki armade so pomagali graditi ključne industrijske objekte, železnice, komunalne objekte in drugo. V petnajstih povojnih letih je JLA usposobila nad pol milijona mladeničev, ki so se potem lahko zaposlili v gospodarstvu kot strokovnjaki in specialisti (radiotelegrafisti in telefonisti, šoferji, minerji, mehaniki, motoristi, zidarji, bolničarji in podobno). Pripadniki JLA so sodelovali pri graditvi 1129 km modernih cest, JLA je gradila proge, mostove (216 mostov), prebila in zgradila 87 predorov itd. V petnajstih povojnih letih je zgradila 46.000 stanovanj, številne vodovode, stadione, parke in druge komunalne objekte.

V našem kmetijstvu nastanejo večjih kritični trenutki, zlasti ob času žetve, in takrat priskoči vojska na pomoč. Samo leta 1959 in 1960 so opravili pripadniki JLA pri kmetijskih delih 3.265.000 prostovoljnih delovnih ur. V istem razdobju je armada odstopila nad 152.000 kvadratnih metrov prostora za skladiščenje žita, dala na razpolago potrebna vozila itd. Izredne zasluge ima armada pri reševanju imovine in ljudi ob elementarnih nesrečah, posebno pri poplavih in požarih. To je samo nekaj kratkih in površnih podatkov, ki pa že jasno in neizpodbitno pričajo, kako veliko vlogo ima naša armada ne samo kot armada, temveč tudi kot izredno važen družbeni činitelj na vseh področjih našega javnega in gospodarskega življenja.

Enotnost armade in ljudstva v obrambi dežele

Osnovni pogoj za uspešno vodenje obrambne vojne, v kateri bi se do kraja povezale vse ljudske sile in sredstva, je politična enotnost vseh slojev ljudstva in vseh družbenih činiteljev, posebno pa enotnost armade in ljudstva. Razvijanje in učvrščevanje te enotnosti je prav posebnega pomena tudi s stališča narodne obrambe. Zato zajema sistem narodne obrambe v Jugoslaviji vse napore in ukrepe, ki se skupno ostvarjajo tako v armadi kot zunaj nje.

Armada ima pri izvrševanju svoje osnovne naloge — obrambe dežele najširšo podporo ljudstva in neposredno sodelovanje vseh organov oblasti in družbenih organizacij, zlasti tistih, ki so tesno povezane z narodno obrambo: ZB, NOV, ZROP, društva za telesno vzgojo »Partizani«, planinska društva, taborniki, Letalska zveza, Streška zveza, avto-moto društva in podobne organizacije. To najtesnejše sodelovanje armade in ljudstva je posebno važno danes, ko je za mednarodno stanje značilna splošna napetost med dvema svetovnjima blokoma.

Jugoslovanski narodi krepijo svojo obrambno moč, da bi v odločilnem trenutku bili sposobni uspešno braniti neodvisnost svoje dežele. Morebitni napadlec mora vedeti, da mu bo na silo odgovorjeno s silo, ne samo z oboroženo, temveč z močjo vsega jugoslovanskega ljudstva, združenega v borbi za svoj obstanek. Socialistična ureditev s sistemom družbenega in delavskega samoupravljanja kot osnova življenja in napredka družbe je našim delovnim ljudem preveč pri srcu, zato je nepojmljivo in nemogoče vsako vračanje na staro. Obramba te resnično prave svobode pomeni našo velikansko prednost pred napadalcem, predstavlja našo neuničljivo moč. Moč, ki ima svoje najgloblje korenine in živi izvir v najtesnejši povezavi naše armade in vseh slojev jugoslovanskih narodov.

Dvajset let razvoja Jugoslovanske ljudske armade predstavljajo velikanski uspehi. V tem razdobju je armada nastajala in se razvila v krepko udarno moč ljudske revolucije, ki je strla okupatorjevo vojsko in ovenčala štiriletno herojsko borbo z dokončno zmago nad fašističnim osvajalcem. Na svoji poti do današnje stopnje organiziranosti in borbene pripravljenosti je Jugoslovanska ljudska armada s postopnim usvajanjem lastnih izkušenj in prilagojevanjem izkušenj drugih narodov našim pogojem izdelala svoj sistem vojaškega pouka in vzgoje, svojo organizacijo, svoje oblike notranjega življenja in odnosov, ki najbolj ustrezajo njenemu socialističnemu nujenemu socialističnemu značaju. Pri tem ima JLA prava vsa podpora vseh naših narodov in uživa posebno skrb svojega vrhovnega komandanta maršala Tita.

Prvi dnevi partizanske vojske na Dolenjskem

Novomeški okrožni komiteje v jeseni 1941 uredil na Rogu partizansko šolsko taborišče, kjer naj bi tovariški, ki so odhajali v partizane, dobili najosnovnejše vojaško in politično znanje za boj proti okupatorju. V podokrožnem odboru OF za Sentejnerski predel sem bil takrat zadolžen za vojaške zadeve. Naš odbor je dobil nalogo, naj začne pospešeno pridobivati pristaje OF za stop v vojaške enote. Priprave so bile intenzivne in vsestranske. Ves politični aktivist je delal na terenu, je že poletni in v jeseni nabiral vojaški material, ki so ga odpravili vojaki ob razsulu bivše jugoslovanske vojske. Zbirali smo največ orožja in strelivo in vse to vskladiščevali predvsem na Kušljanovi žabi pri Sentejnerju.

ne vedoč, da so na Gorjancih že partizani. V tistem trenutku so že padli prvi strelci. Naša enota se je iz koč umaknila in zasedla položaja je med njo in Hudoklinovo gostilno. Po kratkem puškarjenju, ki se je nato razvilo, so imeli Italijani 6 mrtvih. Mi nismo imeli nobenih izgub.

Ognjeni krst smo dobro prestali

Ko se je začelo streljanje, je Nace Hudoklin dosegel svojevrsten rekord v hitrosti. Z Miklavža na Gorjancih

nje predstavnikov vojaških enot na Blatnem klancu pri Mirni. Na tem posvetovanju je bil sprejet sklep o ustanovitvi Gorjanskega bataljona. Bataljon smo nato ustanovili nekako med 13. in 15. majem 1942 na Pragu v Kobilski soteski na Gorjancih. Njegovo manevrsko področje je segalo od nemške meje nad Kostanjevico do železniške proge Novo mesto—Crnomelj. Bataljon so sestavljale tri čete: I. četa je štela 101 moža, njeno operativno področje je bila okolica Kostanjevice; II. četa je štela 100

ogled, poslal skupino 15 partizanov iz naše enote v Belo krajino. Skupino je vodil tovariš Feliks Baškovič. Ta skupina naj bi pomagala pri ustanavljanju partizanskih enot v Beli krajini, ker je tam po tragediji prve belokranjske partizanske skupine na Lazah nastal zastoj. V Beli krajini je nato zelo hitro nastal Belokranjski bataljon, ki je opravljal mobilizacijo in vojaške operacije ter dal mnogo borcev, posebnost v letu 1942 v Cankarjevo brigado.

enote, je rodilo mnogoterne sad. Prebivalstvo nara je popolnoma zaupalo in nam pomagalo tudi v najtežjih situacijah. Ljudje so nas nenehno in sproti obveščali o sovražnikovih premikih. Tudi v obdobjih najhujšega okupatorjevega in belogardističnega terorja je dobil politični aktivist v vsaki vasi popolno zaščito pri prebivalcih. Kontinuiteta političnega dela in stikov s prebivalstvom pa prav zato ni bila prekinjena nikdar, vse do zmagovitega konca vojne.

Zločinsko delovanje bele garde, ki se je za doseg svojih ciljev posluževala okupatorske vojske in se udnjala italijanskemu fašizmu ter nemškemu hitlerizmu, in tudi dejstvo, da je belogardistično vodstvo skušalo za svoje zločinske namene izkoriščati verska čustva prebivalcev, je v poštenem dolenskem človeku vzbujalo samo gnus. Naše ljudstvo je zato belogardistične plačance in izdajalce ob koncu vojne izločilo iz svojega narodnega telesa.

Piše **FRANC PIRKOVIČ**, sekretar OK ZKS v Novem mestu

je odšel ob 8. uri zjutraj, ko se je spopad začel, na županstvo v Orehoviču pa je prišel istega dne ob pol osmih zjutraj, torej pol ure prej, kot je odšel... Župan mu je namreč izstavil potrdilo, da je bil ob pol osmih zjutraj že na županstvu, ker je Nace samo tako lahko dokazal Italijanom, da nima s partizani nobene zveze... Hudoklinovo družino, ki je ostala na Miklavžu, pa je rešilo to, ker med našim taboriščem in njihovo hišo ni bilo nobenih sledov v snegu.

Takoj ko je streljanje utihnilo, je v Hudoklinovo hišo prikorakal partizan Vid Kušljan, eden izmed petnajstoric partizanov, ki se je iz okolice Javorovice pomikal proti našemu taborišču. Vid je brez vsake nevarnosti mimo vseh italijanskih zased in skupin, ki so bile razpostavljene po gozdu okoli Miklavža. Ko je Vid vstopil v Hudoklinovo hišo, mu je gospodinja vsa blede od strahu rekla, naj hitro izide, ker je okrog hiše in po gozdu vse zeleno Italijanov. Vid je zdrsnil skozi vrata, planil v grmovje za hišo in se izgubil v gozdu ter odnesel celo in zdravo kožo...

Takšen je bil ognjeni krst prve partizanske enote na Gorjancih. Za partizane se je končal zelo ugodno, to pa je mladim borcem vilo veliko zaupanja vase in jih še bolj ojeklenilo. Novica o naši zmagi se je kaj hitro razširila po dolini. Odmev je bil zelo ugoden med vsem prebivalstvom, še posebej pa med našimi aktivisti. Kljub slabemu vremenu je pričelo prihajati v našo partizansko enoto vedno več novih borcev. Priliv je bil tako velik, da se je naša enota v aprilu od začetnih 38 mož povečala do 1. maja na 302 borca.

Ustanovitev Gorjanskega bataljona
Po 1. maju je Glavno poveljstvo sklicalo posvetova-

mož, njeno operativno področje je bila okolica Sentejnerskega, III. četa je štela 101 moža, njeno operativno področje pa je bil predel okoli Brusnic. Formiranju bataljona sta prisostvovala komandant in komisar Grupe odredov. Takoj nato so čete odšle na svoja operativna področja. I. četa je blokirala okupatorjevo posadko v Kostanjevici, tako da Italijani niso mogli iz kostanjeviškega otoka preko mostu na partizansko ozemlje in so bili prisiljeni vzdrževati zvezo s svojim poveljstvom v Novem mestu čez nemško ozemlje. II. četa je prav tako blokirala italijansko posadko v Sentejnerju, da so jo odtlej lahko iz Novega mesta oskrbovali s hrano in strelivom le s pomočjo tankov in oklopnih avtomobilov.

Nekaj dni po ustanovitvi bataljona je štab Grupe odredov, ki je prišel k nam na

Prisrčno srečanje predstavnikov JLA in kolektivov sevniške komune

Dne 10. decembra so prebivalci Sevnic in Krmelja obiskali kot gostje pripadniki garnizona iz Cerklje. En avtobus gostov, ki ga je vodil komandant garnizona, je odpeljal v Krmelj, drugi pa je ostal v Sevnicah.

Prebivalstvo in člani številnih kolektivov so sredi Sevnic pripravili prijateljski sprejem. Prijetno vzdušje se je stopnjevalo še ob zakuski, ki so ji razen gostov in zastopnikov številnih kolektivov in organizacij prisostvovali tudi predstavniki političnih organizacij in oblasti.

Bili smo priče prisrčnemu srečanju tovarišev Verbiča in Božiča-Ceneta, ki sta skupaj hodila leta 1940 v pilotsko šolo v Ljubljani in se 21 let nista videla. Goste iz garnizona so pozdravili tudi pionirji in jim zavezeli prijetno bivanje v Sevnicah. — Oficerji in vojaki so se zanimali za delo in življenje v komuni, predstavniki JLA pa je nato govorili o vlogi JLA in o potrebi sodelovanja vsega ljudstva in naše armade za ocvanje miru v svetu.

V štirih skupinah so si nato

Ljudstvo je brezmejno zaupalo svoji vojski

Vse prebivalstvo je bilo takrat za partizane. Partizanska vojaška enota je imela tak ugled, da so prihajali ljudje v bataljon po nasvet in razsodbo v najrazličnejših vprašanjih ter so odločitve bataljona v celoti uresničevali. Spominjam se, da so nekdo prišli k nam prosit za razsodbo, kako naj deditelj razdele zapuščino po umrlem gospodarju. V bataljonu so se razsojale tudi zemljiške pravde, ki so se prej vlekle že dolgo časa.

Poštna služba iz okupatorskih postojank v Kostanjevici in v Sentejnerju je pošljala pošto v Novo mesto po kurirjih, ki so jo prinesli najprej na našo partizansko cenzuro. Tam smo pošto pregledali, žigosali pisma z žigom opremljena pisma od izdajalskega in izdajalskega imperija in nemškem rajhu.

Pospešeno politično delo, ki so ga v letih 1941 in 1942 opravljali politični aktivisti OF ter partizanske vojaške

Dolenjski fantje čestitajo

Oficerjem in podoficerjem, pripadnikom enot naše ljudske armade, čestitajo za 22. december: Julij Rakar iz Grada, Jože Radovan iz Dol. Kamene, Jože Stukelj iz Semiča, vojaki iz Gornjega Milanovca. Svojem in znancem pošiljajo hkrati lepe pozdrave z novoletnimi čestitkami.

Naši fantje čestitajo in pozdravljajo

Vojaki Jože Pirč iz Smihela pri Zužemberku, Anton Pečjak iz Klečeta, Jože Turk iz Visejca, Vinko Kovačič iz Leskovca, Alojz Podlogar iz Sentejanža, Rajko Kovačič s Potoka pri Trebnjem, ki opravljajo svojo vojaško obveznost v Bovcu, pozdravljajo vse slovenske fante v vrstah JLA in jim čestitajo za njihov praznik 22. december. Obenem pošiljajo prek našega lista tople pozdrave svojim ter fantom in dekletom iz naših krajev.

Pozdrav iz Trebinja

Preko domačega lista bi radi za dan JLA pozdravili in čestitali našim fantom, ki so v vrstah jugoslovanske armade. Starše, znance in mladino pa toplo pozdravljamo, želeč v letu 1962 še mnogo uspehov: Tone Coplč iz Brusnic, Jože Jarc iz Vel. Lipovca, Karol Maver iz Smihela, Miha Fifolt iz Dol. Polja, Janez Turk iz Podhoste, Alojz Kastelic s Hrastovega dola, Janez Struna iz Klečeta, Ivan Svetlin iz Češče vasi, si — domači fantje, ki so pri Jože Gazvoda iz Mihovca in Marjan Korač iz Koroske vovojakovih v Trebinju.

Miro Kugler: BORCI (visok tisk, tempera — 1961)

Beseda o revoluciji in rojstvu JLA

V počastitev 20-letnice revolucije in praznika JLA je bil 17. decembra v Dolenjskih Toplicah slovesna akademija, ki jo je organizirala krajevna organizacija ZROP. O pomenu obeh praznikov je govoril tovariš Stravs. Po govoru so nastopili učenci osmega razreda topliške osemletke, ki so zelo lepo recitirali pesmi o NOB. — Po akademiji so se člani ZROP zbrali na predavanju. O atomski bombi in zaščiti zoper njo je govoril oficir novomeške garnizije. Zatem je bila za udeležence zakuska v restavraciji Zdraviliškega doma.

D. G.

Vlado Lamut: PO POTEH GORJANSKEGA BATALJONA — Miklavž in Koželjevka (1961)

Prvi spopad z Italijani pri Miklavžu
Medtem ko smo bili mi na Kočevskem, se je na Gorjancih zbralo novih 15 partizanov, tako da nas je po naši vrnitvi bilo na gorjanskem področju okoli 38 partizanov. V noči, ko smo se vrnili na Gorjance, je zapadel nov sneg. Zato smo odšli do Miklavža, kjer je bila naša hiša nekega Zagrebčana, in se v njej naselili. Borcem smo prepovedali odhajati v gostišče k Nacetu Hudoklinu. Ponoči sva odšla s mitraljezom Gejem po skupino 15 partizanov, ki so zbrali, medtem ko smo bili mi na Kočevskem, da bi pripeljala k Miklavžu. Sva našla v okolici Javorovice. Povedala sva jim, da nas bodo našli, in odšla. Sva se z Gejem vrnila k Miklavžu, je pritekel stražar, ki je bil najmlajši partizan skupini. Povedal je, da bodo nekje ljudje v čeladah pri Miklavžu. To so bili Italijani, ki so prodirali proval iz Novega mesta,

PRVI DEL POROČILA Z OKRAJNE KONFERENCE SOCIALISTIČNE ZVEZE:

Vsaka občina naj aktivno sodeluje in upravlja

V petek, 15. decembra, se je v okrašenih dvorani DLP v Novem mestu začela letna konferenca Socialistične zveze našega okraja. Delegete in goste med katerimi sta bila razen predstavnikov JLA, kolektivov, članov delavskih svetov tudi tov. Franc Kimovec-Ziga, podpredsednik GO SZDL Slovenije in tov. inž. Vitja Rode, predsednik okrajnega odbora SZDL Ljubljana, je pozdravil predsednik okrajnega odbora SZDL, tovariš Viktor Zupančič. Potem, ko so delegati izvolili delovno predsedstvo in druge organe, je prebral osnovno poročilo delegatom konferencie tovariš Zupančič, za njim pa je prebral poročilo nadzornega odbora Jože Plavec.

Takoj nato se je začela razprava po poročilih. Tovariš **Lojze Stih** iz Krškega je razpravljal o idejno vzgojnem delu v komunah, pri čemer je ugotovil, da to delo zaostaja za potrebami, ki jih razvoj danes postavlja pred proizvajalca in upravljalca. Najbolj zaostajajo delavci na kmetijskih posestvih in v gozdarstvu.

»Kar ste v okraju dosegli, je plod vaših rok, vaših delovnih ljudi in na to ste lahko ponosni. Doseženi uspehi pa seveda spet kažejo pot naprej...« je med drugim v svojem govoru dejal tovariš **FRANC KIMOVEC-ZIGA**, podpredsednik GO SZDL Slovenije

Hvaležno področje dela so našle sekcije za zunanje-politična vprašanja in prve sekcije za izobraževanje pri krajevnih organizacijah Socialistične zveze. Razmere v političnem delu v komunah kažejo potrebo, da pomagamo kadrom v osnovnih organizacijah kar največkrat in kar najbolj učinkovito z različnimi posvetovanji in seminarji.

Tov. **Ludvik Golob** iz Novega mesta je govoril o nekaterih problemih v zvezi delitvijo dohodka in uveljavljanjem novega gospodarskega sistema. Konkretno je navedel zanimive podatke za novomeško komunah, razpravljal je o vzgoji kadra in štipendiranju, o problemu obratnih sredstev, zelo konkretno pa je govoril tudi o spremljanju gospodarskega gibanja in evidenci v komunah. Kritično je ocenil resne pomanjkljivosti v statistični in bančni službi; podatki iz teh dveh področij komunah žal še ne služijo tako, kakor bi bilo koristno in nujno potrebno. Mar ni več kot čudno, da razmišljajo zdaj komunah o tem, da bi si same postavile nove organe za ti dve javni službi? Statistika še ni to, kar komunah od nje pričakujejo, prav tako pa tudi metodologija zbiranja podatkov prek NB še ni vključena v potrebe komunah. Tov. Golob je razpravljal tudi o perečih problemih šolstva in zdravstva ter dejal, da sedanja materialna baza občine ne more biti edina osnova za finansiranje vseh družbenih služb. Ze pri delitvi narodnega dohodka bi morali odprta vprašanja javnih služb docela drugače načrtovati in reševati.

Z zelo tehtno razpravo o

nekaterih aktualnih problemih s področja šolstva je sodeloval na konferenci tov. **Slavko Vute** iz Novega mesta (njegovo razpravo bomo v kratkem v celoti objavili v našem listu!). Sledil mu je delegat **Vlado Deržič**, predsednik OK LMS, ki je razpravljal o številnih vprašanjih dela mladinskih organizacij v okraju, o vzgoji v vrstah LMS, o telesni kulturi, mladinskih akcijah in o kulturno-prosvetnem življenju mladine. Posebej je podčrtal pri tem idejno vzgojno delo, ki je značilnost mladinske organizacije.

Po popoldanskem odmoru so delegati in gostje nadaljevali konferenco v dveh komisijah. Medtem ko o delu druge komisije poročamo danes obširneje, bomo razpravo iz prve komisije objavili prihodnji teden. Naj tu le omenimo, da so v drugi komisiji sodelovali naslednji delegati:

Tone Počrvina, Franc Stajdohar, Vinko Jurkas, tov. Kure iz Črnomlja, Franc Košir, Janez Potočar, dr. Tatjana Hvala-Andrijašević, Ivan Kočevar, Luka Dolenc, Gustav Avbar in Niko Belopavlovič.

Ob 18. uri se je nadaljevala plenarna seja konferencie. Verifikacijska komisija je poročala, da se je udeležilo konferencie od 259 povabljenih izvoljenih delegatov SZDL in predstavnikov kolektivnih članov SZDL 218 tovarišev in tovarišic, medtem ko jih je 28 opravičeno manjkalo, 13 pa se jih ni opravičilo. Kandidacijska komisija je zatem predlagala, da naj bi štel novi okrajni odbor Socialistične zveze 49 članov, nadzorni odbor pa 5 članov. V njenem imenu je tov. Roman Ogrin prebral imena kandidatov za nove organe

Delegati volijo nov okrajni in nadzorni odbor Socialistične zveze

okrajnega vodstva SZDL, nakar sta v imenu obeh delovnih komisij poročala njuna predstavnika **Tone Počrvina** in **Franc Molan**. O stanju sredstev obveščanja v okraju in o novem konceptu okrajnega glasila SZDL je v nadaljnji razpravi poročal **Tone Gošnik**; predlagal je, da bi s 1. januarjem 1962 postal Dolenjski list glasilo vseh občinskih

odborov SZDL in okrajnega odbora SZDL. V listu naj bi imele poslej vse komunah okraja svoja stalna komunska glasila, prek katerih bi ljudski odbor ter politično vodstvo občine vsak teden sproti načrtno in vsestransko obveščala občane o vsem kar morajo vedeti, da bi lahko kvalificirano odločali, upravljali in resnično vodili svojo oblast.

Sledile so volitve novega okrajnega odbora SZDL, po volitvah pa je **Miro Gošnik** prebral konferenci sklepe celodnevne dela. V nadaljnji razpravi je spregovoril še tovariš **Franc Kimovec-Ziga**; s prisrčnimi, toplimi besedami je pozdravil aktiviste Socialistične zveze, se dotaknil nekaterih najvažnejših proble-

Z razprave delegatov v drugi komisiji

SLAVKO SMRDEL

Delavskim univerzam kadre, sredstva in prostore

Tovariš Slavko Smrdel iz Vidma-Krškega je razprav-

Izvršni odbor okrajnega odbora SZDL

Takoj po zaključni letni konferenci se je v dvorani sestel novoizvoljeni okrajni odbor SZDL na prvo sejo. Član okrajnega odbora SZDL tovariš Niko Belopavlovič je predlagal za člane izvršnega odbora okrajnega odbora Socialistične zveze devet tovarišev, ki so bili soglasno izvoljeni:

predsednik — Viktor Zupančič, sekretar — Miro Gošnik, blagajničarka — Zlatka Legan; člani odbora: Vlado Deržič, predsednik OK LMS; Tone Gošnik, glavni urednik Dolenjskega lista; Ludvik Kebe, predsednik OSS; Ema Muser, članica OK ZKS; inž. Vilma Pirkovič, podpredsednica OLO, in Miloš Jančič, predsednik okrajnega odbora Zveze borcev.

ljal o izobraževanju, ki ga opravljajo delavske univerze. Le-te imajo največ težav s kadri, s sredstvi in prostori. V večini univerz dela samo po en človek, ki ne more zadostiti velikim potrebam po ideološko-političnem, družbeno-ekonomskem, poljudnoznanstvenem in stro-

MILAN SMERDU:

»O šolanju prosvetnih delavcev ne more odločiti samo ena komunah«

Tovariš Milan Smrdur iz Novega mesta je načel problem, ki je nastal v našem okraju zaradi izpremenjenega načina šolanja prosvetnih delavcev. Učiteljšče v Novem mestu smo ukinili, na gimnaziji pa kot paralelo ustanovili pedagoški oddelek. O tem je odločala novomeška komunah, ki je postopala tako zaradi pomanjkanja sredstev. Pedagoška gimnazija kot paralela gimnazije bi morda lahko zagotovila dovolj prosvetnih delavcev za potrebe novomeške komunah, nikakor pa ne za potrebe vsega okraja. Lani je dala novomeška učiteljšče 39 diplomantov, klub temu pa je letos v okraju 7 učiteljev manj kot lani. Iz našega področja prosvetni delavci še vedno beže, študenti ostanejo le v pogodbenem razdobju; ko se pri nas naučijo poučevati, odidejo drugam. O problemu šolanja prosvetnih delavcev bi zato morale razpravljati vse komunah. Ustanoviti bi morali samostojno pedagoško gimnazijo, sredstva zanjo pa bi morale prispevati vse komunah. V ta namen bi kazalo ustanoviti medobčinski sklad.

storov kaj bogato uporabljajo, so največkrat neprezračene in neočiščene. Zaradi šolskega pouka v več izmenah za to ni časa. Velikim potrebam po izobraževanju bodo delavske univerze lahko zadostile le, če jim bo vsa družba pomagala odpraviti našete težave.

nov iz poročil in razprave delegatov ter razčlenil najpomembnejše pojave v sedanjem razvoju naše družbe. (Obširneje bomo o prispevku tov. Kimovca poročali v prihodnji številki.)

Potem ko je volilna komisija sporočila konferenci izid volitev, se je v imenu

novega odbora zahvalil delegatom in gostom za sodelovanje tovariš **Viktor Zupančič**. Toplo se je zahvalil tudi vsem dosedanjim članom okrajnega odbora SZDL, ki niso več v tem organu, še naprej pa bodo kot aktivisti SZDL kakor doslej pomagali pri delu

naše politične organizacije. Konferenco je sklenil z mislijo:

delajmo ustvarjalno in požrtvovalno, napravimo vse, da bo sleherni naš občan aktivno sodeloval v komunah in pri reševanju njenih vedno večjih nalog v graditvi socialistične družbe.

Skupina gostov na okrajni konferenci SZDL: Franc Kotnik, Niko Belopavlovič in zastopniki garnizij JLA

Tudi pedagoško svetovalno službo bo treba prilagoditi novim potrebam. Se vedno imamo okrajni zavod za pedagoško službo in dva medobčinska zavoda. Komunah so že prevzele skrb za šolstvo, zato je okrajni zavod za pedagoško službo že stvar preteklosti. Šolska inšpektorska služba pa se naj hitreje izpreminja v svetovalno, ki bo šolam posredovala nove, poglobljene metode poučevanja. Koristni bi bili pogostnejši sestanki prosvetnih delavcev, na katerih bi se podrobneje pogovorili o posameznih problemih šolskega dela.

MILKA SILA:

Krajevna organizacija naj mobilizira občane

Tovarišica Milka Sila iz Metlike je, govoreč o krajevnih organizacijah Socialistične zveze, poudarila, da morajo le-te prerasti iz tolmarske politike v ustvarjalca politike na svojem področju. Sekcije smo doslej največkrat ustanovljali na pobudo od zgoraj, morale pa b reševati probleme, ki državljanje žulijo, zato naj nastajajo na pobudo od spodaj in prebivalce mobilizacijsko združujejo. Krajevne organizacije in sekcije morajo odpraviti dve skupini državljanov: eno, ki odloča, in eno, ki posluša in prikimuje, ter izpremeniti prebivalce v družbeno aktivno celoto, ki bo preko SZDL neposredno delovala na vseh toriščih družbenega življenja. Da bi

to dosegli, moramo skrbneje izbirati vodstva krajevnih organizacij in vanje voliti več žena in mladine.

DUSAN ZUPANC:

Čas terja konkretno delo

Tovariš Dušan Zupanc iz Novega mesta je razpravljal o delu krajevnih organizacij v središčih. Čeprav je Socialistična zveza že postala motor v družbenem življenju, delujejo krajevne organizacije v središčih najslabše od vseh. Temu so kriva s'aba vodstva krajevnih organizacij in pomanjkljivi delovni programi. Se vedno smatramo, da je občinsko vodstvo važnejše, kot so vodstva v nižjih organih. Prav zato so v krajevnih organizacijah največkrat ljudje, ki so z delom preobremenjeni, ali pa takšni, k niso kos nalogam. Radio, tisk, televizorji in druga komunikacijska sredstva so že tako razširjena, da so zahteve velike in morajo krajevne organizacije svoje delo kvalitetno izboljšati. Programi dela so presplošni, čas pa zahteva konkretne programe in konkretno delo krajevnih organizacij.

LUDVIK KEBE:

Zakaj peša telesna kultura?

Tovariš Ludvik Kebe iz Novega mesta je spregovoril o problemih telesne kulture. Z ustanovitvijo občinskih zvez in okrajnih zvez za telesno kulturo smo uresničili (Nadaljevanje na 5. strani)

Člani novega okrajnega in nadzornega odbora Socialistične zveze

Inž. Tončka Avguštin, Niko Belopavlovič, Maks Babič, Tatjana Belopavlovič, Dušan Brelih, Vlado Deržič, inž. Franc Filipčič, Miro Gošnik, Nada Gostič, Tone Gošnik, Ludvik Golob, Janez Garinar, Marija Hrovat, Vinko Jurkas, Miloš Jančič, Ludvik Kebe, Rade Kordič, Ivan Kočevar, Slavko Kršan, Karel Kuntarič, Slavko Ljpar, Zlatka Legan, Viktor Lešnjak, Ema Muser, Ivanka Moljk, podpolkovnik Jože Malič, Franc Molan, Jože Ogorevc, Lojze Pajnič, Franc Pirkovič, Tone Počrvina, inž. Vilma Pirkovič, Franc Pavlinič, Stanko Rebernik, Stefan Simončič, Milka Sila, Zofka Sopčič, Milica Sali, Ivan Skof, Lojze Stih, Franc Stajdohar, Vlado Trampus, Zvonka Tomažič, Jože Urek, Franc Vrvišar Zlata Vinter, Viktor Zupančič, Cirila Zidar in Dušan Zupanc.

ČLANI NADZORNEGA ODBORA:

Marinka Hafner, Zvone Perc, Janez Potočar, Aloj Rihter in Stefan Simončič.

(Nadaljevanje s 4. strani) le organizacijske naloge, vrsta problemov pa je še vedno nerešena. V okraju je samo 15 strokovnjakov za telesno vzgojo, ki poučujejo

Milka Sila: »Več žena in mladine v vodstvu krajevnih organizacij SZDL!«

25.300 otrok na 155 šolah; samo 76 šol ima zasilna športna igrišča. V letih 1959 in 1960 smo za telesnovzgojne objekte na vseh šolah porabili samo 1 milijon 561 tisoč dinarjev; zelo malo je šol s telovadnicami, telovadna društva pa imajo samo 8 telovadnic. Celotako daleč smo že, da ponekod telovadnice »predelujemo« v pisarne in gostilne.

V vseh društvih deluje 11 tisoč članov, več pa z osnovo, ki jo imajo, ne bo moč doseči. Množičnost telesne kulture je odvisna od tega, ali bomo razvoj prepustili

»Kam s premogom?« — O perečih problemih rudnikov v okraju je zelo prepričljivo razpravjal Franc Jurman iz Krmelja

stihiji ali pa znali prisluhniti potrebam mladine. V telesno kulturo vložen denar ni zavržen, ampak je to korstna investicija. Letošnje delavske športne igre so dokazale, da proizvajalci čutijo potrebo po športnem udejstvovanju, zato bi kazalo podobne igre prijeti preko vsega leta.

Ker imamo zelo malo telesnovzgojnih strokovnjakov, ne bi bilo odveč razmišljati o srednji šoli za telesno vzgojo. Naše šole so torišče in začetek telesnovzgojnega dela, pa bi zato morali zavo-

Pogled na delovno predsedstvo druge komisije na konferenci; v tej komisiji je sodelovalo 126 delegatov in gostov. V razpravi pa se je zvrstilo 16 diskutantov. Od leve proti desni: Franc Molan iz Sevnice, Slavko Vute iz Novega mesta in Marija Hrovat iz Cerkelj

di za pedagoško službo imeti svetovalce za telesno vzgojo. Kljub obilici težav se mnogi tovariši s telesno kulturo resno ukvarjajo, razgovor, na katerega bi jih povabili občinski mošnje, pa bi gotovo delaval spodbudno.

JANKO SAJE:

Klubi: žarišče družabnosti

Tovariš Janko Saje iz Novega mesta je razpravljal o mladinskih klubih. Klubi bodo postali žarišče družbenega življenja mladine, zato bo potrebna pri ustanavljanju mladinskih klubov pomoč vse družbe.

»Gasilski problemi so hkrati problemi vse družbe« je med drugim dejal tovariš Rudi Nanger

RUDI NANGER:

Za reorganizacijo gasilskih društev

Tovariš Rudi Nanger iz Novega mesta je govorec o prostovoljnem gasilstvu, poudaril, da bomo le z dosledno reorganizacijo te službe, ki za razvojem zaostaja, dosegli večjo mobilno pripravljenost in učinkovitost gasilcev. Majhna, za življenje nesposobna gasilska društva naj se združujejo v večje enote, vse izgovarjanje na preživele tradicije pa je odveč. Kadrovski sestav gasilskih društev ni samo stvar gasilskih vodstev, o njem naj razpravljajo Socialistična zveza, krajevne organizacije in vse prebivalstvo.

LADO TRAMPUŠ:

Najprej ustvariti in nato deliti!

Tovariš Lado Trampuš iz Vidma-Krškega je razpravljal o nekaterih posledicah novega gospodarskega sistema. Čisti donodek kolektivov je letos precej večji, vendar ne smemo pozabiti, da je marsikje to bolj posledica novega sistema kot pa prizadevnosti kolektivov. Pravniki o delitvi čistega dohodka bi morali zato bolj govoriti o tem, kako bo kolektivni dohodek ustvaril, kot pa o tem, kako ga bo delil. Z novim sistemom smo želeli okrepiti gospodarstvo, tega

pa ne bomo dosegli, če bomo večji dohodek usmerjali bolj v osebne prejemke in manj v sklade. Kolektive lahko razdelimo v takšne, ki jih je novi sistem prizadel, in v takšne, ki jim je novi sistem povečal čist dohodek. Oboje pa lahko spet delimo v dobre in v slabe gospodarje. Če bo družba kjerkoli skušala pomagati kolektivom, ki so v težavah, je treba najprej ugotoviti, zaradi česa so nastale, in pomoč odkloniti, če so težave posledica subjektivnih vzrokov. Če bi ravnali nasprotno, bi to pomenilo, da podrjujemo stari sistem.

STANKO REBERNIK:

Kmetijstvo je na pravi poti

Tovariš Stanko Rebernik iz Brezice je obširno razčlenil dosednji razvoj kmetijstva in hkrati prikazal uspehe. Velike investicijske naložbe v kmetijstvo so se pokazale kot pravilne. Družbena kmetijska proizvodnja, ki je posebno razvila živinorejo, že zalaga tržišče z mlekom in mesom, pa tudi z žitom. Tudi pogodbeni proizvodnja se je uspešno razvila, vendar je vse premalo narejenega za dolgoročno pogodbeno proizvodnjo, ki bi prenesla tudi investicijska vlaganja. Z združitvijo kmetijskih zadrug so nastale močne kmetijske organizacije, ki so kos velikim nalogam. Kmetijske zadruge pa še vedno iščejo primerne oblike delavskega sa-

Gostje na konferenci: podpredsednik OLO Silvo Gorenc, predsednik okrajnega odbora SZDL Ljubljana inž. Vitja Rode, podpredsednik Glavnega odbora SZDL Slovenije Franc Kimovec-Ziga in inž. Jože Legan, organizacijski sekretar OK ZKS

moupravljanja in družbenega upravljanja. Opaziti je težnja, da bi DS v zadrugah prerasli zadružne svete. Ne gre tajiti, da je družbena proizvodnja na obratih kmetijskih zadrug zelo pomembna, vendar bi bilo napačno v procesu podružabjanja kmetijske proizvodnje in socializacije vasi, ki sta še vedno v teku, pasivizirati kmetijskega proizvajalca zadržnika. Prav bi bilo, ko bi urejanju pravnih odnosov v zadrugah posvetile več skrbi krajevne organizacije in Socialistična zveza kot celota.

FRANC JURMAN:

Perspektiva premogovnikov: težak problem

Tovariš Franc Jurman iz Krmelja je razpravljal o problemu premogovnikov. Zaradi rastoče potrebe ostalih energijskih virov upada potrebnost premoga iz premogovnikov na našem področju. To je posebno pri nas povzročilo vrsto težav, rudarski kolektivi pa pri tem niso krivi. Tovariš Jurman je poudaril, da bi morali ta težki problem rešiti brez odlašanja. Ugotoviti moramo, kakšna je perspektiva naših premogovnikov, in nato poiskati način za morebitno preusmeritev gospodarstva v panoge, za katere so najbolj

REZKA ZAGORC:

SZDL in stanovanjska skupnost

Tovarišica Rezka Zagorc iz Vidma-Krškega je opisala razvoj stanovanjske skupnosti v Vidmu-Krškem in nato spregovorila o problemih

Skupina delegatov in gostov na dopoldanskem skupnem zasedanju okrajne konference

stanovanjskih skupnosti pri nas. Ta oblika samopomoči državljanov je v našem okraju slabo razvita. Nekaj stanovanjskih skupnosti sicer uspešno deluje, s pomočjo komun in gospodarskih organizacij so ustanovile razne servise, ukvarjajo pa se tudi z varstveno dejavnostjo. Socialistična zveza je stanovanjskim skupnostim doslej premalo pomagala, zato so le životarile. S prošnjami za sredstva in pomoč je težko prodreti brez politične podpore in brez sodelovanja organizacije, ki združuje državljane, katerim je pomoč stanovanjskih skupnosti namenjena. Vedno več problemov otroškega varstva, zdravstvene in varstvene dejavnosti, ki bi jih lahko rešili na preprost način. Socialistična zveza naj zato v bodoče pri državljanih ustvarja

ugodni pogoji. V ta namen bo treba izdelati urbanistično ureditev področij okoli premogovnikov. Podjetja naj se

oblik tesnega sodelovanja med SZDL in Stanovanjsko skupnostjo Kandija v Novem mestu ter omenil več konkretnih akcij, ki so bile plod takšnega sodelovanja.

Slavko Smrdel iz Krškega je poročal o problemih izobraževanja, ki jih imajo delavske univerze

lotijo tega v sodelovanju z občinami, če pa tudi tako ne bi šlo, naj to odločneje zahtevajo prebivalci.

MILAN ŠEPETAVEC:

Več komunalnih zbornic!

Tovariš Milan Šepetavec iz Novega mesta je razpravljal o zbornicah. Ugotovil je, da v zvezi z izpremembami v družbenem razvoju ustanovljamo številne nove organe, obrtno komunalna zbornica pa je ostala neizpremenjena, ne zadošča več potrebam in le životari. Potrebe terjajo, da ustanovimo v vsaki občini samostojno obrtno komunalno zbornico ali pa več medobčinskih zbornic.

BERNARD VINDIŠ:

Plodovi konkretnega sodelovanja

Tovariš Bernard Vindiš iz Novega mesta je naštel več

BEGRAD: 6 milijonov za gradbeno mehanizacijo

Odkar je črnomaljski BEGRAD pričel graditi večje stavbe, je mnogo lažje dobiti delavce za gradbeništvo. Pretežni del težakih delavcev prihaja še vedno s področja Hrvaške, nemalo težav pa je, z njihovim prevozom. Odkar so nekaj milijard izučili belgijske metode zidanja pri SGP Pionir, je nekoliko lažje. Letos je pri BEGRADU v roku kar 20 vajencov gradbene stroke in 5 iz drugih strok. Podjetje je dobro opremljeno z gradbenimi troji. Letos so razen mnogih manjših gradbenih strojev kupili tudi 2 konzolni dvigali in eno veliko dvigalo SKIP, ki dvigne tovor 38 m visoko. V ta namen so potrošili cca 6.000.000 din. Ker so že lani zgradili samski blok in kupili nekaj gradbenih strojev, so letos tudi zato lažje premostili po-

JANEZ GARTNAR:

Širša merila pri dodeljevanju sredstev za kulturo

Tovariš Janez Gartnar iz Trebnjega je govoril o kulturno-prosvetni dejavnosti. Poudaril je, da bo v bodoče treba bolj kot doslej razpravljati o kulturno-prosvetnem delu v okviru komun. Programi dela naj bodo izraz želja in potreb prebivalcev. Administrativne načine in subjektivno odločanje pri dodeljevanju sredstev za kulturno-prosvetno dejavnost bo treba odpraviti in o sredstvih za kulturo razpravljati v širšem krogu.

IVAN GRAŠIČ:

Topografija dogodkov iz NOB: pomoč pri vzgoji

Tovariš Ivan Grašič iz Novega mesta je razpravljal o sodelovanju organizacij ZB in prosvetnih delavcev, ki bi morale biti še posebno tesno. Naše področje je polno svetlih likov in dogodkov iz ljudske revolucije, ki marsikje tonejo v pozabo. Mlajše generacije učiteljev poznajo NOB zgolj iz knjig, zato bi lahko topografije dogodkov iz NOB, ki jih Zveza borcev ureja, posredovale prosvetnim delavcem mnogo junških dejanj iz nedavne preteklosti, ki so se zgodila v bližnji okolici šole. Prosvetni delavci bi to uspešno uporabljali pri pouku. Izrazil je željo, naj bi pri izdelavi topografij, ki so zahtevno delo, Zvezi borcev pomagale tudi organizacije Socialistične zveze.

Čestitka za dan JLA

Stane Novak in Alojz Rogelj, vojaka v Osijeku, toplo čestitata vsem pripadnikom naše slavne ljudske armade za njihov praznik, domačim pa pošiljata lep pozdrav.

Pozdrav z Reke

Naša fantja, ki sta pri vojakih na Reki, toplo pozdravljata vse Belokranjce, ki so v vrstah JLA, prebivalcem Adlešičev in Fučkovcev pa želita vso srečo v letu 1962! Alojz Kraj in Franc Crnić.

Čestitke Titovih gardistov

Dolniski fantje, ki služijo vojaški rok v Beogradu, čestitajo za dan JLA vsem fantom, ki so pri vojakih, pozdravljajo pa svoje domače prijatelje ter znance in jim želijo v letu 1962 obilo sreče in zadovoljstva. Janez Lukar iz Trzinca, Jože Bizjak iz Kalo-Naklega, Franc Bucar iz Kalo-Naklega, Jože Marvina iz Črnomlja in Ivan Udevec iz Trzinca.

DRUGI DEL POROČILA O OKRAJNI KONFERENCI SZDL

bomo zaradi pomanjkanja prostora objavili prihodnji teden. Vsebovalo bo pregled poročila predsednika tovariša Viktorja Zupančiča, razpravo podpredsednika GO SZDL tovariša Franca Kimovca in opis razprave v prvi delovni komisiji na popoldanskem delu konference.

Ob vsaki spremembi naslova nam sporočite svoj stari in novi naslov!

NE SKLADNO GOSPODARJENJE V SEVNIŠKEM »JUGOTANINU«?

Na zadnji seji zbora proizvajalcev občinskega ljudskega odbora v Sevnici je bilo prebrano poročilo o poslovanju v gospodarskih organizacijah v prvih devetih mesecih letošnjega leta. Nepričakovano pa se je zataknilo pri »Jugotaninu«. Odborniki je presenetljivo poročilo o gospodarskem stanju v tem podjetju. V poročilu je bilo navedeno, da je kolektiv »Jugotanina« dosegel do 30. septembra svoje proizvodne obveznosti le s 50 odstotki. Plan dohodka je bil dosežen komaj s 34 odstotki, čisti dohodek pa je bil celo za 9 odstotkov manjši od lanskega. Kljub znižanju družbenih prispevkov za 107 milijonov 438.000 din niso povečali čistega dohodka. Zanimivo je, da ima podjetje komaj 9 milijonov 59.000 din čistega dohodka, letne obveznosti do amurita pa znašajo 7 milijonov 502 tisoč dinarjev. Uspoštevanje je treba, da bo podjetje moralo osnovati še obvezni rezervni sklad in 30 odstotkov čistega dohodka od skladov odvzeti republiko in občini. Toda kako bo s sredstvi za nadaljnje investicije?

Trenutno kritično gospodarsko stanje v »Jugotaninu« bi moralo kolektiv zdramiti. Zavedati bi se moral družbene odgovornosti. Morda so člani kolektiva preveč videli sami sebe, kajti povečali so si osebne prejemke, da znaša letošnje povprečje 118 din za uro, medtem ko je lani bilo 95 din. Ali je bila ta odločitev v kritičnem gospodarskem stanju podjetja upravičena?

Zaradi izredno velike rabave surovin so se tudi obveznosti do dobaviteljev v tem razdobju povečale za 335 odstotkov.

Nedavno smo se oglašili v »Jugotaninu« in vprašali člane kolektiva oziroma organe družbenega upravljanja za mnenje o gospodarskem stanju v podjetju. Zadevo pojasnjujejo takole:

inž. JOZE SPAN, predsednik upravnega odbora podjetja:
— Prav je, da je o stanju v našem podjetju sklepal zbor proizvajalcev ObLO. Vendar mi je žal, ker je v poročilu gospodarsko stanje v našem podjetju prikazano preveč dramatično. Mislim, da so podatki v poročilu precej netočni. Občutim tudi, da je med občino in kolektivom prešibka povezanost. Ne v oparavilo, temveč v pojasnilo zagovarjam padeč proizvodnje in prodaje naših izdelkov. Tudi o povišanju osebnih dohodkov bom spregovoril.

Znano je, da so cene uvoženega ekstraktnega tanina znatno nižje od naših. Kupci pa kupujejo cenen proizvod. Rešitev je le v pocenitvi našega proizvoda, ki pa je sprito dejstva, da izkoriščamo surovino — les samo s 6 odstotki, skoraj nemožna. S predvideno gradnjo tovarne lesonitnih plošč bi surovino izkoristili skoraj 100-odstotno in tako pocenili naš proizvod. Investicijska vsota gradnje te tovarne se giblje

okoli dveh milijard dinarjev. Letni sredstva pa lahko zberemo le okoli 150 milijonov dinarjev.

Lani je tovarna izjemoma obratovala brez remonta; letos je bil zato remont nujen in je trajal kar 6 tednov. Remont smo morali zaradi nakopičenja s proizvodi celo podaljšati za 14 dni. Zaloge so znašale okrog 400 filter ton, kar znaša petino letne proizvodnje. Zaradi remonta je podjetje letos oškodovano z 39 delovnimi dnevi oz. za približno 80 milijonov dinarjev. Če upoštevamo te podatke, vidimo, da padeč proizvodnje vendarle ni tolikšen.

Menim, da je bil minimalni porast osebnih dohodkov upravičen. Neglede na padeč proizvodnje trdim, da so se člani kolektiva letos mnogo prizadevali doseči plač. To prizadevanje pa zaradi posebnih razlogov ni bilo tako uspešno. Od januarja do aprila je bil dotok lesa nenormalen. Zaradi povišanja železniških tarif smo ustavili nabavo kvalitetnega lesa iz Makedonije in se usmerili na bližnje okolice. Ta les pa je bil glede tanina za 40 odstotkov slabši od makedonskega. Kolektiv se mora v danem primeru bolj truditi, če hoče iz slabše surovine čimveč doseči. In končno so se letos povišale tudi cene živil.

■ TONE RESNIK, predsednik sindikalne podružnice:

— Prepričan sem, da bomo prebradili trenutno krizo. Stori-li bomo vse, kar je v naših močeh. Soglašam s izjavo predsednika upravnega odbora.

■ STEFAN SENICA, sekretar osnovne organizacije ZK v podjetju:

— Delavski svet, upravni odbor in organizacija ZK budno spremljajo razvoj podjetja. Do padeča proizvodnje in prodaje tanina je prišlo iz objektivnih razlogov. Povečali smo delovno silo za 4 odstotke zaradi tega, ker moramo v glavnem lesu lupiti za izdelavo sladkanega ekstraktnega tanina, po katerem je letos povpraševanje na trgu. Z daljšim procesom dela se proizvodnja zmanjšuje za 10 odstotkov.

Predstavniki političnih in oblastnih vodstev v občini se v glavnem ne strinjajo s povečanjem osebnih dohodkov v »Jugotaninu«. Vsi so svreda za to, da bi le oživel načrti za gradnjo obrata lesonitnih plošč. Načelnik oddelka za gospodarstvo pri ObLO Albin Košak primerja povišanje osebnih dohodkov v »Jugotaninu« s stanjem v rudniku Krmelj, kjer so se letos ob podobni kritični situaciji odločno odpovedali vsakemu povečanju osebnih dohodkov. Osebnih dohodkov so celo znižali od lanskega mesečnega povprečja 24.000 din na letošnjih 18.000 din. Nadalje smatra, da bi morali zaloge lesa le postopoma dopolnjevati.

Morda pa tudi še niso popolnoma izkoristile vse notranje rezerve v podjetju, ki bi lahko pocenile proizvodjo?

Drago Kastelic

ZUNANJEPOLITIČNI TEDENSKI PREGLED

Indijski ministrski predsednik Nehru je izjavil, da je Indija začela oboroženo akcijo v portugalski koloniji Goi na indijskem ozemlju (sem sodita tudi ozemlja Daman in Diu), ko je spoznala, da nima druge možnosti. »Mi nismo radi začeli oborožene akcije, toda portugalska vlada nam ni pustila nobene druge izbire,« je poudaril indijski premier.

Portugalce ni gnala v Indijo politična ambicija, ampak upanje na donosno trgovino z začimbami, ko so konec petnajstega stoletja prvi pristali na Malabarski obali. Od številnih naselij in trgovskih postojank so po 450 letih ostale še tri, izmed katerih je bila Goa največja in najpomembnejša.

Sploh je značilno, da so vse portugalske kolonije, in sem sodita predvsem Angola in Mozambique v Afriki, zelo donosne za »matično« deželo, to je Portugalsko, ki bi sicer izkazovala vsako leto deficit, ko ne bi bilo diamantov iz Angole, manganove in železove rude iz Goe.

Kljub takemu izkoriščanju pa Salazarjev režim vneto zatrjuje vsem tistim, ki mu verjamejo, da ta ozemlja niso kolonije, ampak del matičnega ozemlja. Na tej osnovi je tudi Lizbona zahtevala sklicanje Varnostnega sveta, ki naj bi obravnaval indijsko »agresijo« v Goi. Zanimivo je, da se je zahodni tisk v bistvu pridružil tej obtožbi Indije, češ da je po nepotrebnem uporabila silo proti Portugalcem. Pozabljajo pa, da se je to zgodilo šele takrat, ko so se v resnici izjavili vsi miroljubni poskusi indijske vlade, da bi končala še zadnjo tujo nadvlado na indijskem podkontinentu.

Čimbolj se ofenziva mednarodnih sil OZN v Katangi približuje zmogovitemu koncu, tembolj je čutil pritisk nekaterih zahodnih sil, posebno Velike Britanije in Francije in njihovih zaveznikov v Afriki (opat Youlou, predsednik nekdanjega francoskega Konga), da bi OZN obstala na pol poti, kakor je stala že prej, in da bi Combejev režim dobil še enkrat možnost, da se izogne propadu.

Po zaslugi odločnega stališča začasnega vršilca dolžnosti general-

darmerije. To sicer tudi doslej ni bila nobena skrivnost, toda to so neizpodbitni dokazi. Ko propagandisti tujih finančnih interesov v Katangi govorijo, da mednarodne sile streljajo na vozila Rdečega križa, dobro vedo, da so Combejevci tisti, ki so in še uporabljajo vozila z oznako Rdečega križa, da bi presenetili vojske OZN. Isto velja za valjarno bakra, rudnike in druge naprave družbe Union Minière. Combejevci trdijo, da namenjajo mednarodne sile uničiti te na-

Konec kolonije Goe

prave, medtem ko obstajajo načrti, da bi te naprave sami uničili, krivdo pa naprtili mednarodnim silam.

V mednarodnem okviru se nadaljuje trenja med Britanijo in Francijo z ene strani in ZDA z druge strani, kar zadeva Katango. ZDA so namreč še vedno odločene podpirati U Tanta pri njegovi vojaški akciji v Katangi, čeprav je njihov veleposlanik v Leopoldvillu prispel te dni v Ndolo v Rodezijo, da bi »sondiral teren« za morebitni sestanek med predsednikom osrednje kongoske vlade Adulo in Combejem.

Vsekakor z vojaško zmago OZN v Katangi težav še ne bo konec. Potrebna bo politična rešitev, ki je danes še prav tako daleč, kot je bila prej. Toda ustvarjen bo vsaj nujen pogoj zanjo: odstranitev belih najemnikov iz političnega življenja v Katangi.

Dejansko so že strle glavni odpor Combejeve žandarmerije, ki bi se bila že davno vdala, ko ne bi bilo belih oficirjev in raznih drugih pu-stolovcev na plačilnem seznamu družbe Union Minière in drugih interesov. Ti se še mestoma upirajo, napadajo iz zasede iz raznih stanovanjskih hiš, hotelov in podobno. Mednarodne sile so opozorile vse stanovalec v takšnih hišah, da bodo morali vojaki OZN odgovoriti na oženj posameznih ostrostrelcev, da bi zaščitili lastna življenja.

Poveljstvo mednarodnih sil je zaplenilo dovolj dokaznega gradiva, ki govori o tem, kdo pravzaprav tiči za Combejem in njegovo žan-

darmerije. To sicer tudi doslej ni bila nobena skrivnost, toda to so neizpodbitni dokazi. Ko propagandisti tujih finančnih interesov v Katangi govorijo, da mednarodne sile streljajo na vozila Rdečega križa, dobro vedo, da so Combejevci tisti, ki so in še uporabljajo vozila z oznako Rdečega križa, da bi presenetili vojske OZN. Isto velja za valjarno bakra, rudnike in druge naprave družbe Union Minière. Combejevci trdijo, da namenjajo mednarodne sile uničiti te na-

Vsekakor z vojaško zmago OZN v Katangi težav še ne bo konec. Potrebna bo politična rešitev, ki je danes še prav tako daleč, kot je bila prej. Toda ustvarjen bo vsaj nujen pogoj zanjo: odstranitev belih najemnikov iz političnega življenja v Katangi.

Mizarstvo na Dvoru so preuredili

Za preureditev delovnih prostorov je kolektiv Splošnega mizarstva na Dvoru pri Zuzemberku potreboval okrog 10 milijonov dinarjev, 7,7 milijona dinarjev so imeli lastnih sredstev, milijon so si izposodili, ostale stroške pa bodo poravnali v bližnji prihodnosti.

S prezidavanjem prostorov so dobili primernejšo delavnico, novo poltirnico in druge oddelke. Razen tega so preuredili in izpopolnili električne naprave. Pri vsem tem niso pozabili na higijenske prostore in garderobo, ki

so dandanes že sestavni del vsakega podjetja.

Temeljita preureditev in nekaj novih strojev so omogočili, da je podjetje v prvih mesecih letos začelo izdelovati nekatere nove predmete.

Tako izdelujejo po naročilu tudi ladijsko pohištvo. Največ delajo za »Lesnino« iz Ljubljane in imajo s tem podjetjem sklenjenih veliko pogodb, če za več mesecev prihodnjega leta.

Vojaki in starešine garnizona JLA iz Novega mesta so z raznimi oblikami sodelovali v socialistični izgradnji okoliša, v katerem enote garnizona žive, pripevali pri gradnji raznih objektov v letu 1960 77.680 prostovoljnih delovnih ur, v letu 1961 pa 71.423 prostovoljnih delovnih ur. Po zelo skromni oceni znaša skupna vrednost delovnih ur v obeh letih blizu 18 milijonov dinarjev. Dejanska vrednost dela, ki so ga vojaki in starešine opravili, pa je mnogo večja.

TEDENSKI NOTRANJEPOLITIČNI PREGLED

Na seji Zveznega izvršnega sveta v petek in soboto so sprejeli osnutek družbenega plana za leto 1962. Osnutek predvideva povečanje dinamike proizvodnje v prihodnjem letu: industrijske proizvodnje za 13 odstotkov in kmetijske proizvodnje za 23 odstotkov oziroma na družbenih gospodarstvih za 30 odstotkov v primeri z letošnjim letom. Skladno s tem povečanjem je predvideno naraščanje gospodarske dejavnosti tudi na drugih področjih. Narodni dohodek naj bi narasel za 16 odstotkov oziroma približno za 15 odstotkov na prebivalca. Celotne investicijske naložbe v obratna in osnovna sredstva naj bi narasle za 9 odstotkov, izvoz blaga in storitev za 18 odstotkov, obseg osebne potrošnje prebivalstva za 7,9 odstotka oziroma 6,8 odstotka na prebivalca, naložbe v osnovne sklade družbenega standarda za 12 odstotkov itd.

● Predlog družbenega plana za leto 1962 so pred tem obravnavali tudi na seji predsedstva Centralnega sveta Zveze sindikatov Jugoslavije. Tu so poudarili, da je treba zagotoviti spodbudo za proizvodnjo in odkrivanje notranjih rezerv v kolektivih. V razpravi je med drugimi sodeloval tudi tovariš Stane Kavčič, predsednik Zveze sindikatov Slovenije, ki je na zaključku svoje razprave dejal:

»Če se želimo izogniti težavam, moramo zavzeti kurs stimuliranja proizvodnje in odkrivanja notranjih rezerv. Sindikati Slovenije predlagajo, da se sredstva za osebno potrošnjo v prihodnjem letu povečajo za 150 milijard din in da naj bodo ta sredstva spodbuda za večjo proizvodnjo in ekvivalent za kritje nesorazmerij v raznih panogah gospodarstva.«

● Na zadnji seji je ZIS sklenil, naj bi s 1. januarjem 1962 povečali pokojnine in invalidske dodatke. Ta odločitev je v skladu s splošno politiko, da bi vsem državljanom

zaradi večjih življenjskih stroškov povečali stalne mesečne dohodke. Ni pa še znano, za koliko se bodo povečale pokojnine in invalidski dodatki.

● V Kranju so organizirali teden tiska, ki naj bi pomenil začetek širše, stalne skrbi za razširitev in kvalitetno izboljšanje tiska. Na tiskovnih konferenci, ki je bila po otvoritvi razstave, so poudarili, da je treba privzajati občano potrebo po časopisu, ki je sodobno sredstvo, s katerim lahko pride po najkrajši poti do ustreznih informacij za upravljanje in življenje. Na razstavi vzbuja pozornost tisti del, ki razkriva velik razmah lokalnega časnika in preprostejših oblik obveščanja državljanov v Socialistični zvezi,

OSNUTEK DRUŽBENEGA PLANA ZA 1962 SPREJET

stanovanjski skupnosti itd. Teden tiska bodo organizirali tudi v Novi Gorici in kasneje v Idriji. Organizatorji tedna tiska so občinske organizacije Socialistične zveze, ki s tem dokazujejo, kako cenijo velik pomen tiska kot svojevrsne tribune naprednih mnenj, oblikovalca pozitivnih stališč in socialistične zavesti.

● Nedoelgo tega je bila skupščina ustanoviteljev lista za krajevno samoupravo. Skupščine so se udeležili številni predstavniki ljudskih odborov, stanovanjskih oziroma krajevnih skupnosti, zbornic, političnih in družbenih organizacij ter društev. Sprejeli so predlog, da bi ustanovili pogodbeno skupnost vseh zainteresiranih. Sprejeli so tudi pravila pogodbenne skupnosti in izvolili njene organe. Odločili so se za delovni naslov lista »Občan«. Le-ta bo posredoval občanom in organom samoupravljanja gospodarsko, pravno, organi-

zacijsko, kadrovsko in podobno problematiko, pobude, izkušnje, nasvete in orientacijo pri njihovem delu.

● Ne seji Odbora za gospodarstvo Republiškega zbora Ljudske skupščine LR Slovenije so obravnavali informacije o delitvi čistega dohodka in osebnih dohodkov v gospodarskih organizacijah v letu 1961. Razpravljali so o napačnosti, ki naj bi jih dala Ljudska skupščina — kako bi nove pravilnike v prihodnjem letu čim uspešneje izvajali oziroma izpopolnjevali. Ko bodo pravilniki sprejeti, namreč delo ne bo končano, temveč se bo šele prav začelo. Skrbeti bo treba, da se bo naprej razvijala in izpopolnjevala notranja delitev dohodka, ki jo omogočajo samoupravni predpisi, skrajša, da se bodo v gospodarskih organizacijah gradili taki odnosi, ki ustrezajo novemu gospodarskemu sistemu. — V času, ko to pišemo, zaseda Ljudska skupščina LR Slovenije, ki razpravlja o problematiki delitve dohodka in o drugih problemih.

● V tem tednu so bile širom po Sloveniji slovesnost in prireditve v počastitev 20-letnice ustanovitve JLA. Na Kojskem so odkrili grobnico in spominsko ploščo 21 padlim borcev. V Trbovljah so vojaki iz vojašnice »Borisa Kidriča« v Ljubljani navdušili revirčane z bogatim kulturnim sporedom pesmi, plesov in glasbe. V Skofji Loki so odkrili spominsko ploščo prvoborcev Rudolfa Robniku in tamkajšnji osemletki, ki se bo odslej imenovala po njem. Spominsko ploščo so odkrili tudi Maksu Kanalu na hiši v Hotavljah. V domu na Lubniku so odkrili spominsko ploščo padlim partizanom. Partizanske in anti-fašistične organizacije tržaškega ozemlja so priredile na vojskem strelišču skupno slovesnost ob obletnici usmrtnice pro-fašističnih borev. Podobnih prireditev je bilo v tem tednu še več.

● V Franciji so organizirali »nacionalni dan akcije proti OAS in za sklenitev miru v Alžiriji s pogajanjmi«. Pobudniki te akcije proti desničarskemu terorizmu so predvsem delavski sindikati.

● Predsednik ZDA je v dveh dneh obiskal Venezuelo in Kolumbijo. Ta teden pa se bo sestel z britanskim premierom Macmillanom na Bermudih. Govorila bosta o vseh važnejših svetovnih vprašanjih in skušala doseči enotno stališče do njih, ker je nedavni sestanek zahodnih zunanjih ministrov v Parizu pokazal hudo nesoglasja v zahodnem taboru.

● Izrealsko sodišče v Jeruzalemu je po branju obrazložitve obsodbe, ki je trajala dva dni, obsodilo nacističnega vojnega zločinca Adolfa Eichmanna na smrt na Adolfa.

● Med Albanijo in ZSSR je prišlo tudi uradno do prekinitve diplomatskih odnosov. Ze pred prekinitvijo, se boj pa po njej so se zvrstili napadi z ene in druge strani. Moskovski obsojdi albanskega režima so se pridružile tudi druge vzhodnoevropske države. LR Kitajska edina odkrito in odločno podpira stališče albanskih voditeljev, ki jih razglašajo za »prave marksiste«.

● V Moskvi se je končal V. kongres svetovne sindikalne federacije dela, ki je sprejel nov akcijski program in izvolil vodilne organe federacije. Novi predsednik federacije je Italijan Renato Bitossi.

● V Južnoafriki uniži so ustanovili novo organizacijo za boj proti rasnemu razlikovanju, ki se imenuje »Jedro naroda«. Po vrsti sabotaž v glavnih mestih unije je nova organizacija pozvala prebivalstvo, naj izjva sabotaža v vseh vladnih ustanovah, predvsem v tistih, kjer posebno prihaja do izraza rasno razlikovanje.

● Letošnji Nobelov nagradenec za mir Albert Luthuli se je vrnil v Durban. Ob njegovem vrnitvi so tisoči Afričanov privedli navdušene manifestacije.

● Sovjetska vlada je zahtevala izročitev vojnega zločinca zahodnonemškega generala Heusingerja, ki je zdaj šef stalnega vojaškega sveta NATO v Washingtonu. Ikrtati je objavila listine in drugo dokazno gradivo, iz katerega je razvidno, da je bil Heusinger šef operativnega štaba Wehrmachta in je med drugim pripravil načrt za napad na Jugoslavijo.

ZAKAJ MANJ SVETOV PRI OLO?

Okrajni ljudski odbor v Novem mestu je na zadnji seji 7. decembra razpravljaj med drugim tudi o spremembah oz. dopolnitvah Statuta novomeškega okraja. V zgoščenih zapisih smo o tem naše bralce že obvestili, zaradi važnosti sprememb in dopolnitev v statutu pa danes poročilo o teh vprašanih razširjamo. Gre predvsem za to, da pojasnimo, zakaj bo

poslej pri OLO manj svetov. Pri proučevanju svetov pri OLO je komisija za organizacijo in napredek poslovanja namreč izhajala iz dejstva, da je svetov preveč in da so nekateri tudi nedelavni. Pomanjkljivost svetov se je kazala zlasti v tem, da je več sorodnih svetov obravnavalo večkrat ista vprašanja, medtem ko drugi niso bili sposobni najti nove pro-

bleme in o njih samostojno razpravljati; pa tudi način sestave svetov je močno zastojal za komunalno ureditvijo.

Novih šest svetov, ki bi se obdržali po odpravi sorodnih svetov, bo potem mnogo lažje vsklajevalo in usmerjalo svoje delo. To bo zagotavljenno že s tem, da bo način volitev v svete tak, da bo vloga teh organov bolj samostojna in bodo lahko sveti trdneje povezani delovna območja komun. Ker bo delo zelo obsežno in težko, bodo lahko osnovali več stalnih ali občasnih komisij.

Predlagani sveti (svet za splošno in notranjo politiko; za družbeni plan in finance; za prosveto in kulturo; za zdravstveno in socialno politiko; za gospodarstvo; za komunalne zadeve, urbanizem in turizem) bodo sestavljeni tako, da bo predsednika sveta imenoval OLO, dva člana bosta iz vrst odbornikov OLO, po enega člana bi izvolili pristojni občinski

sveti, druge člane svetov pa bodo zvolila vodstva družbenih in političnih organizacij. Skupaj bo torej v svetih 92 članov. Tako oblikovani sveti bodo nedvomno lažje kos prečim vprašanjem, saj bodo imeli boljši pregled nad celotnim okrajem.

Skrb za borce in invalide: na komune

Komune bodo v prihodnjih treh mesecih skoraj v celoti prevzele službo za borce in invalide, ki je bila doslej v rokah okrajnih, republiških in zveznih organov. Sredstva v te namene bodo še vedno zagotovljena deloma iz centralnih skladov, deloma pa iz sredstev komun. Vendar ni vsebina prenosa teh služb na komune toliko v razdeljevanju sredstev kot v tem, da se skrb za invalide in borce funkcionalno prenese v komune. Le skozi komuno se bo dovolj približala koristnikom. Vprašanje borcev in invalidov ni moč reševati samo z denarnimi nakaznicami, ampak mnogo širše: skozi skrb za stanovanja; za socialne in druge probleme borcev in invalidov. To pa je bilo doslej onemogočeno v nemajhni meri prav zato, ker smo skrb za borce in invalide uresničevali hkrati na več upravnih stopnjah.

Je gradnja novega hotela v Sevnici zares nujna?

V petletnem perspektivnem planu občine v Sevnici je predvidena gradnja novega hotela. Gradnja bi stala 150 milijonov dinarjev. 18. novembra so morali predstavniki občine in okraja na izvršnem svetu LRS zagovarjati investicijski program za gradnjo hotela. Na tem razgovoru pa se je izkazalo, da bi stroški za gradnjo hotela po predloženem načrtu znašali 332 milijonov dinarjev. Tega zneska pa občina sprič trenutnega gospodarskega stanja verjetno ne bi zmogla. Vprašanje je, če bi bil hotel v Sevnici rentabilen. Če gledamo s stališča utrditve gostinstva, potem bi morali najprej opremiti in modernizirati obsoječe gostinske lokale, ki trenutno niso kraju v ponos.

Bilo več interesentov iz sosednje Hrvaške, ki so hoteli grad preurediti v počitniški dom, pa jim je bilo to onemogočeno. Za grad so se zanimali tudi iz Ljubljane.

Tre dni bo v Sevnici zbor volitev, na katerem bodo med drugim razpravljali o gradnji hotela. Tu bodo izrekli zadnji besedo. Ze sedaj pa prevladuje med ljudmi želja po preureditvi gradu in ureditvi turistično-gostinske postojanke, ki bi bila Spodnjemu Posavju v ponos.

Okrajno društvo strojnih inženirjev in tehnikov je ustanovljeno

Inženirji in tehniki strojniške stroke so 12. decembra v Novem mestu ustanovili svoje okrajno društvo. Strojniški strokovnjaki so se temeljito pogovorili o svojem delu in sprejeli obsežen program. Izvršni odbor društva bo takoj pričel ustanavljati strojniške sekcije v vseh občinskih DIT. Občasne komisije strojnih inženirjev in tehnikov bodo v vseh komunah sodelovale na sejah zborov proizvajalcev, kadar bodo le-ti razpravljali o rekonstrukcijah in investicijah v industriji ali o problemih, ki zadevajo strojništvo. Društvo bo prav tako nudilo strokovno pomoč pri organizaciji proizvodnje v manjših podjetjih, inženirji in tehniki pa bodo v izobraževalnih centrih sodelovali pri izobraževanju delavcev Delovanje društva bo usmerjeno pred-

vsem v pomoč komuni pri reševanju problemov strojniške stroke v gospodarstvu.

Industrija obutve izpolnila plan

V predzadnji številki smo v sestavku »Pravilniki in komune« med drugim zapisali, da je Industrija obutve v Novem mestu »pred leti preusmerila proizvodnjo v izdelavo manj kvalitetne obutve. Dvourni izraz »manj kvalitetna obutva« je povzročil v kolektivu precej hude krivi, zato pojasnjemo, da smo imeli namen povedati, da so preusmerili proizvodnjo v izdelavo cenene obutve, nikakor pa nismo nameravali reči, da so njihovi izdelki ne-kvalitetni.

Konec novembra je kolektiv Industrije obutve v Novem mestu dosegel realizacijo 416 milijonov dinarjev ter se uvrstil med podjetja, ki so pred rokom uresničila letni proizvodni plan. Plansko nalogo: ustvariti 391 milijonov dinarjev proizvodnje do konca leta, so že v novembru prekoračili za dobrih 6 odstotkov. V enakem obdobju lanskega leta so naredili za 70 milijonov manj vrednosti, čeprav je v podjetju takrat delalo za 2,5 odstotka več delavcev. Storitnost je letos torej znatno narasla. Od leta 1958 do leta 1961 se je pro-

izvodnja nenehno povečevala, tako da so letos naredili dvakrat več obutve kot v letu 1958.

Osnovna sredstva v tovarni so vredna 64 milijonov dinarjev. Skoro polovico osnovnih sredstev je nakupil kolektiv v zadnjih treh letih z denarjem, ki ga je prigrisporil. V tem času so investirali v osnovna sredstva 31 milijonov 797 tisoč dinarjev. 31. decembra letos pa bo kolektivu ostalo samo še 2 milijona 298 tisoč dinarjev

neplačanih obveznosti iz osnovnih sredstev. Na lastnih skladih imajo nekaj več kot 12 milijonov dinarjev.

Člutek novega pravilnika o delitvi osebnih dohodkov so že pripravili. Pretekli teden je pričel razpravljati o njem kolektiv. V letu 1961 je bil najnižji osebni dohodek v kolektivu 11.865 dinarjev na mesec, najvišji pa 41.911 dinarjev. V novem pravilniku so raven količinskih meril določili tudi izkoriščanje strojnih zmogljivosti, prihra-

nek surovin in gospodarnost v posameznih oddelkih kot pomembna merila za izračun osebnih dohodkov.

Pismo iz Paračina

Franjo Tomažič, vojak iz Paračina, nam je poslal takole pismo: — Ze tretji mesec sem zdoma in služim vojaški rok v Srbiji. Tu sem dobil mnogo tovarišev iz prijateljev in se imam kar dobro. Tudi Dolenjski list, na katerega sem slučajno naletel, mi je postal zelo dober tovariš. Zanjic sem bral v njem o dogodkih na Bučki. Kako vesel sem bil, ko sem v članku opazil ime svojih staršev in mlajše sestre. Od takrat komaj čakam četrtka, da dobim časopis. Razen mene ga prebujajo še ostali Slovenci, čeprav niso z Dolenjskega. Vsem je list zelo všeč.

Prosimo, če bi lahko v časopisu objavili moje pozdrave vsem svojem, mladini iz Bučke in vsem bralcem našega domačega lista. Pripadnikom JLA pa čestitam za 22. december!

Mornarjevi pozdravi

Vinko Lakner, mornar v Kotoru, se ob 22. decembru spominja vseh svojih sotovarišev, ki so pri vojakih, in jih iskreno pozdravljam. Staršem, sorodnikom in vsem znancem želim srečno novo leto!

Ob 20-letnici JLA čestitajo

Ob slavni obletnici ustanovitve naše JLA pozdravljamo vse pripadnike raznih enot naše ljudske armade in jim čestitamo za 22. december. Bralcem našega priljubljenega domačega lista, domačin, dekletom in fantom iz domačih krajev pa prisrčne novoletne čestitke! — Alojz Skedelj iz Gotne vasi, — Jože Skufca iz Otočca, Franc Sribar iz Planine in Albin Zakšek iz Lokeve.

OGLEDALO

Izdelali so pravilnik o delitvi čistega dohodka in pravilnik o delitvi osebnih dohodkov. Sindikalne grupe, ekonomske enote, skratka ves kolektiv je oba pravilnika temeljito preiskoval. Približuje se prvo izplačilo osebnih dohodkov po novem pravilniku, toda vse kaže, da ga ne bo mogoče opraviti. — Računovodja je imel v zadnjih dveh mesecih 12 »plavil«.

Kratenje osebne svobode?

Opija se in po gostilnah izjiva delavce: »Fantje kaj bo s pravilnikom?« Organi delavskega samoupravljanja so o primeru že nekajkrat razpravljali, vendar se računovodja sej ni udeležil, čeprav je bil posebej povabljen. Kolektiv je priredil uspelo proslavo dneva republike in vse udeležence pogostil, računovodja pa je medtem popival v gostinskem lokalu. Računovodski sektor ni ažuren, za izplačilo po novem pravilniku pa so potrebni mnogi podatki in ekonomske analize, ki jih lahko izdela samo računovodstvo. Ko so računovodja nekoč opozorili, naj ne pije, ker z izostanki povzroča škodo kolektivu, je izjavil, da smatra to »za kratenje osebne svobode«. — Vsi čakajo, kaj bo storil direktor. Nekaj sto delavcev bo zaradi »čakanja« morda prvega bridko razočaranih. Organi delavskega samoupravljanja so bili sposobni izpeljati težavno nalogo: izdelavo dveh pravilnikov, poskrbeli so tudi za to, da je ves kolektiv o pravilnikih temeljito razpravljaj. Kaj jim res manjka srčnosti za odkrit pogovor s človekom, ki grozi s svojo malomarnostjo uničiti sadove dolgoletnega kolektivnega dela? Prepričani smo, da bodo znali tudi to nalogo na primeren in dostojen način rešiti! V to smo prepričani toliko bolj, ker je za njimi nekaj sto delavcev, škodljivcev pa je en sam!

Ali pa je kdo na Mirmorda izjema?

Hortikulturno društvo v Novem mestu

Novomeščane vabimo na ustanovni občni zbor hortikulturnega društva v Novem mestu, ki bo 22. decembra ob 17. uri v sejni dvorani ObLO. Hortikultura je dejavnost, ki razvija človekov odnos do narave. Društvo bo skrbelo za nasade, za estetsko ureditev krajev, za vzdrževanje okolice spomenikov, za boljše ureditev pokopališč in bo predvsem vzgajalo človeka v humanem odnosu do narave. Obsežne naloge bo novo društvo uresničevalo v sodelovanju s šolsko mladino, z DPM, z urbanisti, z Zavodom za zaščito spomenikov, s hišnimi sveti, in z gostinskimi podjetji. Kako bi prebivalci najlaže in najpreje uredili okolico, v kateri žive, pa bo pojasnjevalo s pomočjo predavanj in v neposrednih stikih z društvi ter podjetji. Ker se naše področje razvija v turistični predel, je zunanja ureditev naših krajev zelo pomembna hkrati pa smo prepričani, da je v našem mestu dovolj ljudi, ki žele, da bi bilo Novo mesto kar najlepše. Torej na svidenje v petek ob 17. uri!

Z A B E L E Ž E N O

Letos se zelo radi ustavljam o problemih delitve osebnih dohodkov. To ni slučaj, saj je prav delitev osebnih dohodkov glavna vsebina novega gospodarskega sistema. Z njo odpravljamo mezno delo, delavec se z novim načinom delitve dohodka in osebnih dohodkov zračša s proizvodnjo in gospodarstvom ter postaja gospodar in upravljaec. Ne dela več zgolj za svoje prejemke, v podjetju vidi svojo bodočnost. Močnejše kot bo podjetje, bolj stabilen in večji bo njegov zaslužek. Zato se iz mezdne-ga delavca izpreminja v gospodarja. — Letos

Kje so meje prejemkov?

smo, odkar uvajamo novi gospodarski sistem, dosegli mnogo pozitivnega. Proizvodnja se povečuje, čedalje manj je nizkih prejemkov. To je posledica novega gospodarskega sistema in tega, ker smo uspešno rešili vrsto problemov, ki jih je novi sistem odprl. Bistra in deroča voda pa dela tudi vrtnice, ki dvigajo pesek in tu in tam skalijo gladino. Razen kolektivov, ki kot dobri gospodarji krepijo sklade, so tudi takšni, ki žele vse, kar ustvarjajo, porabiti za osebne dohodke. Takšna kratkovidna politika bo kmalu doživela polom. In še nekaj je: že dlje časa razpravljamo o posameznikih, ki si odreja-jo stotisočake na mesec. Vedno pogosteje je slišati vprašanje: kje so meje prejemkov? — Kdo naj določi te meje? Mar nismo prav kolektivom prepustili meter in škarje za gospodarjenje? Mar naj krpamo novi gospodarski sistem s starimi administrativnimi merili? Ne in še enkrat ne! Nobena komuna, prav noben organ ne more določiti mej od zunaj! Vsak kolektiv jih mora najti sam! Brez pogledov nazaj in brez zgledovanja na sosednja podjetja, »kjer zaslužijo več«, bo treba jasno in odločno reči: tolikšen je lahko v našem kolektivu najnižji zaslužek in tolikšen najvišji!

ce. Novi most je dolg 496 metrov. Veljal je okrog 1 in pol milijarde dinarjev.

Strokovnjaki so ugotovili, da je v stebli sončnice veliko snovi, ki se dajo predelati v papir. V Vrbsu že gradijo tovarno, ki bo iz sončnih stebel izdelala ovojni papir in karton. Razen stebel sončnice bodo v tovarni predelovali tudi slamo, koruznico, sirkovo stebelovje itd. Predvidevajo, da bo tovarna začela obratovati že prihodnje leto.

Po prvih računih bodo naše republike drugo leto lahko izvozile za okrog 200 milijard dinarjev: za 162 milijard dinarjev industrijskih izdelkov, za 33,3 milijarde poljskih pridelkov in za okrog 4,3 milijarde dinarjev lesa.

»ŽELEZNINA«: za Novo leto 5 odstotkov popusta!

Trgovsko podjetje »ZELEZNINA« v Novem mestu vam nudi v poslovalnicah

- ŽELEZNINA — pri mostu
- ŽELEZNINA — BARVE na Glavnem trgu
- AVTODELI — na Glavnem trgu

od 26. decembra do vključno 31. decembra vse blago, razen motornih vozil, s posebnim 5-odstotnim novoletnim popustom. 5-odstotni popust velja za nakup blaga v gotovini ali pa s čeki (za potrošniška posojila). — Pri nakupu vseh rezervnih delov in vsega drobnega blaga v poslovalnici AVTODELI: 5 odstotkov popusta! V dneh izrednega nakupa bodo poslovalnice odprte vsak dan nepretrgoma od 7. do 19. ure, v nedeljo, 31. decembra, pa od 7. do 12. ure.

Popust ne velja za gospodarske organizacije in ustanove.

- POTROŠNIKI: izkoristite ugodno priložnost!
- KUPUJTE BLAGO s popustom v poslovalnicah trgovskega podjetja »ZELEZNINA« v Novem mestu!

Pestra razprava o zdravstvu v občini Videm-Krško

14. decembra sta občinski zbor in zbor proizvajalcev občinskega ljudskega odbora pod predsedstvom Staneta Nunčiča razpravljala na skupni seji o problematiki zdravstvene službe v občini. Poročilo o zdravstveni službi v občini, ki ga je dal upravnik občinskega zdravstvenega centra dr. Jože Cakš, je občinski ljudski odbor po daljši in živahni razpravi sprejel. Odborniki so predlagali, naj zdravstveni dom v Krškem čimprej namesti še nove zdravnike. Na območju občine, ki ima preko 26.000 prebivalcev, je samo 6 zdravnikov splošne prakse in pride torej na zdravnika 4.500 prebivalcev. Primanjkuje tudi ostalega zdravstvenega osebja, saj zmorejo zdravstveni domovi le tri medicinske sestre, 8 bolničark, 8 babic in 1 laboranta. Nič boljše ni v zobozdravstveni službi. Nameščenih je

5 zobnih terapevtov (2 honorarna), 4 zobni tehniki in 4 instrumentarke. To pa spričo številnih zobnih obolenj ne zadošča. V sedanjih prostorih zdravstvenega doma v Krškem je napredek zdravstvene službe nemogoč. Zato je razumljiva odločitev občinskih odbornikov, da se naj prihodnje leto prične graditi nov zdravstveni dom v Krškem. Načrti zanj so že izdelani in znaša predračun gradnje 80 do 70 milijonov dinarjev.

V Vidmu-Krškem naj bi organizirali boljšo zdravstveno dežurno službo. V ta namen naj bi bila stalna dežurna služba v obratni ambulanti tovarne celuloze in papirja, ki bi bila v stalni povezanosti z dežurstvom reševalne postaje. Odborniki so tudi zahtevali, naj se takoj napelje telefon v zdravniška stanovanja. Predlagano je bilo, naj se na Raki stalno namesti zdravnik, v Velikem Podlogu pa organizira splošno ambulantno (primeren prostor je v zadruženem domu), kjer naj bi zdravnik ordiniral vsaj enkrat tedensko.

Odborniki so sprejeli sklep da se kostanjevska lekarna združi z lekarno v Krškem. Kostanjevska lekarna posluj zaradi premajhnega prometa s precejšnjo izgubo, zato bo odslej v Kostanjevici le lekarniška postaja, ki jo bo matična lekarna iz Krškega dobro oskrbovala z zdravili. Ker so prostori v krški lekarni zastareli, jih je treba čimprej preurediti. Velik del razprave pa se

je nanašal na probleme komunalne higiene, predvsem na preskrbo prebivalstva z dobro vodo. Voda iz vodovoda v Vidmu-Krškem je zelo slaba. Odborniki so predlagali, da se naj čimprej zagotovi zdrava in pitna voda. Potrebno je tudi popraviti napravo pri zajetju v Dobrovi, iz katerega dobivata vodo Senovo in Brestanica. V Kostanjevici, Podbočju in na Raki pa je treba urediti preskrbo prebivalstva z vodo.

Odborniki so se zavzeli tudi za večjo higieno v prehrani, v industriji in šolstvu. Zlasti so odobrili delo letne sanitarne kontrole, ki izvaja sanitarno nadzorstvo v času, ko je najmanj pričakovano. Do sedaj je v občini Videm-Krško letiča sanitarna kontrola opravila 15 pregledov, izrečenih pa je bilo pet mandatnih kazni.

Odborniki so soglasno imenovali več direktorjev in upravnikov: tovarniš Maks Richly je bil imenovan za direktorja Valvasorjeve tiskarne v Krškem, Ludvik Selan za direktorja Splošnega kleparstva v Kostanjevici, dr. Tatjana Hvala-Andrijašević za upravnico Zdravstvenega doma v Krškem in dr. Franc Weitzer za upravnika obratne ambulante Tovarne celuloze in papirja na Vidmu. Ljudski odbor je v svet zavoda lekarnarje v Krškem imenoval sodnika Bojana Grčarja. Nadalje so bili v upravni odbor družbenega sklada za varstvo otrok imenovani: Rezi Pirc, Vera Kovačič, Zinka

Guček, Vida Rajgl in Slavko Šribar. Za upraviteljico osnovne šole v Črneči vasi pa je bila imenovana Marija Jenškovec. Ljudski odbor je imenoval v šolske odbore nove člane.

Na ločenih sejah je bilo sprejetih več odločitev in poročil. Odborniki so glasovali za ustanovitev medobčinskega sklada za vzdrževanje in gradnjo šol s sedežem v Novem mestu. Občinski ljudski odbor pa je pri tem postavil pogoj, da se vrstni red predvidenih gradenj šol v že izdelanem programu prilagodi zahtevam in potrebam občine Videm-Krško. Na seji je bilo prebrano poročilo o delu dolenske Vodne skupnosti in program za naslednje leto. Ker so odborniki smatrali, da so pogoji za ustanovitev samostojne občinske vodne skupnosti, so tudi zanjo glasovali.

Zbor proizvajalcev pa je samostojno razpravljal o poročilu komisije za pregled pravilnikov o delitvi dohodka, čistega dohodka in osebnih dohodkov.

Drago Kastelic

»Obiščem vas, dragi otroci!«

Kajne, saj veste, kdo vas bo obiskal čez nekaj dni? Prav gotovo ga boste spoznali; ima dolgo belo brado, topel kožuh in kučmo, vedno je dobre volje, njegov nasmehek pa je namenjen vsakemu izmed vas. Spremljale ga bodo Snežinke in Meglice, gozdne živali in triglavske vile. Prišel bo obdan s tisočeriimi lučicami, ki bodo žarele samo za vas, dragi otroci!

Da, dedek Mraz je že sporočil, da gotovo pride. Kako veliko bo njegovo spremstvo, vam ne bomo prej povedali, to pa zato, da boste potem tembolj presenečeni.

26. decembra bo dedek Mraz najprej obiskal otroke na Malem Slatniku, kjer se bo ustavil že ob 15.30. Od tam se bo s spremstvom napotil proti Ratežu, kjer ga bodo pričakali ob 15.45, nato pa se bo odpeljal v Sentjernej. (ob 16.15). Ob 17. uri ga bodo že videli v Skocjanu, ob 17.30 pa v Smarjeti, od koder bo ob 18.15 prispel na Otočec in od tam ob 19. uri v Novo mesto.

nu, ob 17.30 pa v Smarjeti, od koder bo ob 18.15 prispel na Otočec in od tam ob 19. uri v Novo mesto.

Ceprav bo precej utrujen, se bo odpravil na pot tudi naslednji dan in se ob 14. uri že ustavil med otroki v Mirni peči. Po dveurni vožnji bo ob 16. uri dopotoval v Žužemberk, od tam pa ob 16.15 skozi Dvor proti Soteski, kamor bo prišel ob 16.30. Ko še ne bo pozabil otrok, ki mu bodo stiskali roke v Soteski, ga bodo v Dolenjskih Toplicah ob 17. uri že čakali tamkajšnji otroci. Verjemite, da bo že precej utrujen, ko bo ob 17.30 dopotoval v Stražo in se od tam odpravil proti Novemu mestu, tako da ga bodo v Smihelu videli že ob 18.15. Ne mislite, da bo pozabil na novomeške otroke! Ne, kar pridite, dragi otroci, v torek ob 19. uri in v sredo ob 19.30 na Glavni trg, pa boste videli, kaj vam bo povedal: »Veliko prijateljev že imam, zato bodite tudi vi moji najdražji!« Samo dobro morate poslušati, pa boste slišali, koliko lepega in veselega ve dedek Mraz.

Sicer pa naj nihče zamudi, da ne bi videl dobrega dedka Mraza, tistega z dolgo belo brado, s kužuhom in kučmo, vedno nasmejanega in veselega. Če ga boste ubogali, vam bo razkazal veliko kraljestvo, ki mu vlada, in družbo Snežinke ter Meglice, gozdne živali in triglavske vile vas bodo pozdravljale, rekoč: »Veselite se z nami!«

Otroci, ali ne bo lepo?

Seminar na Mirni

17. novembra se je na Mirni začel seminar za organe delavskega samoupravljanja, ki ga je organizirala občinska Delavska univerza v Trebnjem. Okrog 40 predstavnikov upravnih odborov in delavskih svetov iz vseh večjih podjetij trebanjske komune se zbere na Mirni enkrat na teden. Predavajo strokovnjaki delavske univerze »Boris Kidrič« iz Ljubljane. Na seminarju, ki se bo končal prve dni februarja prihodnjega leta, bodo obdelali deset tem.

Za novo šolo v Brestanici

Sedanja šola v Brestanici postaja spričo velikega števila učencev pretesna. Sto dve leti star prostorji so zastareli, zato je tudi pouk zelo težaven. Komaj učenci izpraznijo razred, ga že zasede druga izmena in nato še tretja. V šoli je šest majhnih učilnic, v katerih se dnevno izmenja 350 otrok.

V občinskem petletnem družbenem planu je pred-

videna gradnja nove šole v Brestanici. Vse kaže, da bodo z gradnjo pričeli že prihodnje leto. Nedavno je bil izvoljen odbor za gradnjo šole. Odbor bo vodil zbiralno akcijo v denarju in materialu in preskrbel načrte. Za gradnjo šole se zavzema večina prebivalstva iz Brestanice in bo zato po svojih močeh to gradnjo tudi podprlo.

REPUBLIKO KEGLJSKO PRVENSTVO V BORBENIH PARTIJAH:

PIONIR drugi v Sloveniji!

Z nestrpnostjo smo pričakovali poročilo iz Maribora, kjer se je v nedeljo končalo republiško prvenstvo v borbenih partijah za leto 1961. Po prvi polovici je bil v vodstvu novomeški Pionir z rezultatom, ki ga je dosegel prejšnjo nedeljo (1644 kegljev).

Vse sobotno in nedeljsko tekmovalje se je odvijalo v znaku boja ekip, da bi prehiteli Pionirja. V nedeljo je to skoraj posrečilo Postranju, ki je zaostal za Pionirjem samo za sedem kegljev. Se bolj je zaostal ljubljanski Gradec, ki so ga tudi steli za favorita.

V nedeljo dopoldne sta se spoprijeli Ljubljana in Jesenice, ki imata v svoji sredi tudi

državne reprezentante. Ekipe sta se stalno merjavali v vodstvu, zato je bila odločilna zadnja igra. Obe ekipi sta imeli možnost prehiteti Pionirja. To pa se je posrečilo samo Ljubljani, predvsem zaradi tega, ker so v tretjem setu podrl 108 kegljev, kar je tudi neke vrste rekord seta. To jim je zadoščalo, da so postali prvaki Slovenije za leto 1961. Jesenice pa niso vzdržale finiša in so zasedle šele četrto mesto.

Novomeški Pionir je s tem osvojil drugo mesto v Sloveniji, kar je gotovo največji uspeh te ekipe in dolenskih kegljačev. S tem se je Pionir uvrstil na prvo državno prvenstvo v borbenih igrah. (en)

Za napredek namiznega tenisa

Po lanskoletnem razmahu v nekaterih namiznotenjskih sektorjih društva Partizan v okraju je sedaj čutili zastoj. Izjema je le Novo mesto, kjer se je položaj precej izboljšal in bo tudi za naslednje leto z uvedbo pionirske namiznotenjske šole - dobro poskrbljeno.

Da bi položaj izboljšali in obudili nekateri sektorji, ki trenutno še trdno spijo, je Komisija za namizni tenis pri AZTK Novo mesto sklenila sklicati posvet predstavnikov Partizanovih društev v okraju, v katerih gojijo namizni tenis. Posvet bo v soboto, 23. decembra, ob 17. uri v telovadnici osnovne šole, udeležijo pa se naj ga predvsem aktivni igralci in vadiitelji namiznega tenisa v društvih. Namen sestanka je poiskati vzroke za sedanje stanje sektorja, izmenjati izkušnje ter pripraviti plan dela in koledar tekmovalj za prihodnje obdobje. Vse stroške nosi OZTK.

Po posvetu si bodo predstavniki društev lahko ogledali mladinski mednarodni dvoboj Novo mesto - Zagreb, v nedeljo dopoldne pa bodo prisostvovali seminarju za vadiitelje, ki ga bo vodil zvezni trener Tomislav Terček iz Ljubljane. (m)

v telovadnici osnovne šole občina zanimivo srečanje v namiznem tenisu. V prijateljskem dvoboju se bosta pomerili mladinski kombinirani reprezentanci Zagreba in Novoga mesta. Novomeška ekipa (vsako sestavljajo 3 mladinci in 2 mladinci) bo sestavljena na podlagi izbirnega turnirja iz naslednjih igralcev in igralke: Turk, Somrak, Berger, Gundel, Mikčeva in Turkova. (m)

Športni dan na STŠ v Vidmu-Krškem

V sredo, 16. decembra, je bil na STŠ v Vidmu-Krškem športni dan. Razredi so med seboj tekmovali v šahu. Nastopilo je deset moštev. Borbe so bile zanimive in lepe: Rezultati moštev: IV. S 36 točk, IV. A E 33, III. S in II. S po 29, III. A E in II. E 23,3 točk itd. Najboljši posamezniki: Jazbec in Vintar po 8,5 točke, Skantelj in Kozole po 8 točk, Ferjanec, Petančič, Cernelič po 7 točk itd. Tekmovalje je vodil inž. Jože Smrdur.

GIMNAZIJA BREZICE: TSS VIDEM-KRŠKO 50:63 (22:35)

V soboto: NOVO MESTO - ZAGREB!

Novomeškimi ljubitelji namiznega tenisa se v soboto, 23. decembra, ob 18. uri zvečer

Kusič in Iskra v napadu ter Stibernjak v obrambi. Sodi je Vidmar iz Brezice. J. C.

Strelci za dan armade

Ze drugo leto je bilo izvršeno tekmovalje strelcev za dan armade. Tekmovalje prireja Borac - Novo mesto, tekmuje pa se za prehodni pokal, ki ga je lani osvojil Pionir. Letos je nastopilo devet ekip. Rezultati so bili slabši zaradi neprimerne svetlobe v dvorani Doma JLA. Ze drugič zaporedoma je zmagal Pionir, pa tudi med posamezniki so najboljša mesta zasedli Pionirjevi tekmovalci. Najboljši je bil Zidanek. Organizacija je bila dobra. (en)

Tehnični rezultati: 1. Pionir 995 krugov, 2. ONZ 921, 3. Borac 863, 4. Novotoki 833, 5. Novoles 826. - Posamezniki: Zidanek 179, Kos 174, Knap 173, Koplina (vsi Pionir) 169, Kotnik (ONZ) 164. (en)

Lep uspeh pionirja Somraka v Kranju

Kaže, da bo Marijan Somrak kmalu zamenjal Turka na lestvici najboljših igralcev namiznega tenisa v okraju. To je dokazal že na več kvalitetnih turnirjih, predvsem pa preteklo soboto in nedeljo v Kranju, ko se je z nekaterimi drugimi igralci novomeškega Partizana udeležil republiškega članskega prvenstva za posameznike in dvojice. Pri članih sta nastopila Turk in Somrak, pri članicah pa Turkova in Mikčeva.

Po pričakovanju je bil med novomeškimi udeleženci najboljši Somrak, ki se je v tekmovalju moških B razreda med 68 nastopajočimi uvrstil v šestnajstoročje najboljših na Slovenstem. Kakor vsi novomeški igralci je imel tudi Somrak slab zreb.

Prvi šahovski turnir v Starem trgu ob Kolpi

Dne 10. decembra so v Starem trgu ob Kolpi odigrali prvi šahovski turnir. Zmagal je Egon Petric s 5 točkami, sledijo pa mu: Vinko Kobe (4), Jurij Suster (3,5), Peter Butala (3,3), Pavel Kraji (3), Peter Sierk (2), Zdravko Kobe (1). J. S.

LOŠKE TOVARNE
HLADILNIKOV
ŠKOFJA LOKA

Znižali smo cene elektromotorjev 4,2 kW in 5,2 kW

boljšo organizacijo dela, z znižanjem režijskih stroškov in z večjo produktivnostjo dela smo uspeli znižati lastno in prodajno ceno elektromotorjev

FZ 4, moč motorja: 4,2 kW ali 5,7 KS s 1400 o/min.:

Za izvršene dobave do 5 motorjev smo znižali ceno od 65.000 din na 58.000 din za motor, če pa vzame kupec več kot 5 motorjev, jih dobi že po 55.000 dinarjev.

FZ 4, moč motorja: 5,2 kW ali 7 KS s 1400 o/min.:

Za izvršene dobave do 5 motorjev je cena znižana od 72.000 din na 66.000 din; pri dobavah nad 5 motorjev pa je znižana cena za motor na 62.000 dinarjev.

Razen motorjev proizvajamo tudi in ELEKTRIČNE POLIRNE STROJE:

ELEKTRIČNE BRUSILNE STROJE:

EBS 1 — 0,4 kW 220 V

EBS 2 — 0,6 kW 380 V

EBS 1 — 0,8 kW 220 V

EBS 2 — 1,21 kW 380 V

EBS 4 — 3,3 kW s podstavkom

EPS 2 — 0,6 kW 380 V
EPS 2 — 1,21 kW 380 V
EPS 2/4 — 3,3/4,5 kW 1400—2800 o/min, s podstavkom.

Naše elektrostroje lahko dobite pri trgovskem podjetju

»MLINAR« v Ljubljani

ali tudi v prodajnem oddelku

LTH, Škofja Loka,

telefon 402.

Ker so naštihi elektromotorji namenjeni predvsem kmetijstvu, vam jih priporočamo!

KAJ JE NOVEGA V ZILJAH?

Sem ter tja po Šmarjeti

Na zborih volivcev in sestankih družbenih ter političnih organizacij v Ziljah se je vselej vrnila v dnevni red točka, kako bi popravili dva dokaj strma klanca na okrajni cesti, ki pelje z Vinice skozi Zilje na Preloko v Adlešiče in dalje proti Crnomlju. Klanca ležita v Dol. Ziljah in imata na pretek ostrih ovinkov. Soferji, koleksarji in pešci so bili priča že marsikateri nesreči, ki se je pripetila prav zaradi nepreglednosti na teh mestih. Domačini so morali tod skoraj vedno voziti z dvojno vprego.

Pred kratkim je uprava za ceste pri OLO Novo mesto le odobrila popravilo ceste. V

Stavba nove bolnišnice v Novem mestu hitro raste. Pionirjevi gradbinci so od 17. avgusta, ko so pričeli, vgradili že 1.200 kubičnih metrov betona, 110 ton betonskega železa in 40 tisoč super votlakov, izkopaljo so 1200 kubičnih metrov kamna, 7000 kubičnih metrov zemlje in postavili 6000 kvadratnih metrov opažev. Prvi trakt je že pod streho, letos pa bodo pri gradnji kljub slabemu vremenu opravili za 80 milijonov din del.

ta namen so tudi zbrali nekaj sredstev. Novo cestišče je zakoličeno in tudi delati so že začeli. Kakor že mnogokrat bodo Ziljani tudi tokrat prav gotovo pomagali s prostovoljnim delom in izkazali gostoljubje delovnemu osebju in vodstvu teh del.

Nova cesta bo razveselila posebno šoloobvezne otroke iz Preloke in Zilj, ki hodijo tudi po osem kilometrov peš v viniško šolo. Ko bosta

Kratke iz Dolenjskih Toplic

Za šiviljski tečaj v Dolenjskih Toplicah, ki ga je na pobudo krajevne organizacije Socialistične zveze priredila tovarna šivilnih strojev »Mirna«, se je prijavilo 45 žena in deklet. Teoretični del tečaja, ki se je pričel 12. decembra, bo trajal štirinajst dni, potem pa bo praktičen tečaj. Razen rednih predavanj o krojenju in šivanju bodo tečajnice poslušale še politična, gospodinjstva, zdravstvena in splošno izobraževalna predavanja. Ker se je za prvi tečaj prijavilo preveč deklet, bodo priredili še enega.

Na zadnji seji odbora Turističnega društva v Dolenjskih Toplicah so ugotovili, da je društvo v pretekli sezoni uspešno poslovalo. Odbor se je ponovno zavzel za nastavitve uslužbenca v turistični pisarni, ki jo bo seveda treba najprej urediti, ta pa bi imel dovolj

delo že samo s prijavi in odjavami gostov, ki jih je vedno več.

Razpisu nagrad v zvezi z olepšavo hiš v Dolenjskih Toplicah se je odzvala večina posestnikov in uredila hiše ter vrtove. Komisija, ki je pregledala nasele, je nagradila tri gospodinjke, ki so se v tem času najbolj potrudile in vzorno uredile svoje domačije. Nagrade so bile 8000, 5000 in 3000 din, prejele pa so jih: Pavla Pršina, Dol. Toplice 23, Mimica Strniša, Dol. Toplice 42, in Terezija Fabjan, Dol. Toplice 57.

40 odstotkov dohodkov od zdraviliških taks, pobranih letos, je odbor Turističnega društva v Dolenjskih Toplicah namenil za ureditev parkov. S temi sredstvi bodo začeli urejati tudi camping, za katerega bodo prostor določili ustrezní organi.

Dne 18. decembra bo občni zbor Turističnega društva v Dolenjskih Toplicah. Nanj bodo povabili vse topliške gospodarje.

Drago Gregore

Novo na Suhorju

Zadnje dni novembra se je na Suhor preselila uprava lesno predelovalnega podjetja. V ta namen so na Suhorju zgradili nove upravne prostore, razen tega pa so preuredili obratne prostore. V podjetju je zaposlenih že okrog 80 delavcev, pričakujejo pa, da se jih bo v prihodnosti zaposlilo še več.

1. decembra je na Suhorju začel delati manjši obrat družbene prehrane. Obrat je uredilo Lesno predelovalno podjetje za svoje delavce. Okrog 20 delavcev dobi enolončnico za 60 dinarjev.

mi in s prostovoljnim delom izkopal vse jame za napepljavo. Pričakujejo, da bo pri tem pomagal tudi obrat elektropodjetja v Crnomlju, ki naj bi nabavil predvsem žico.

Potujoči kino iz Crnomlja je pred kratkim gostoval tudi v Ziljah. Predvajali so otroški film »Čevljički na asfaltu«. Udeležba je bila zadovoljiva, kar je dokaz, da si kaj takega še želimo. Zaradi slabega električnega toka je bil film premalo ozvočen. Želimo, da bi v Ziljah predvajali tudi filme za odrasle.

Domača igralska družina se pripravlja na sprejem dedka Mraza z različnimi igrkami. Za 8. marec bodo nastudirali daljšo igro.

To in ono iz Sevnice

Asfaltiranje ceste. Za asfaltiranje ceste od Sevnice do Šmarja bi potrebovali 32.000.000 dinarjev. Občna bo s pomočjo podjetij zbrala okrog 18 milijonov. Računajo na pomoč okraja, da bi že spomladaj lahko pričeli z asfaltiranjem ceste.

Novoletna nagrada tudi za onemogle. Svet za socialno skrbstvo ObLO je sklenil podeliti vsem socialnim podporancem letošnjo nagrado v višini njihovih podpor.

Zdravljenje alkoholikov. V sevniški občini je evidenčiranih 67 alkoholikov. Računajo pa, da jih je več, ker ni še obiskano vse območje zaradi premajhnega števila socialnih delavcev in premajhne pomoči množičnih organizacij, zlasti sindikalne organizacije. Socialno skrbstvo ObLO je že lani razposlalo vsem sindikalnim podružnicam okrožnico za skupen boj proti alkoholizmu. Vendar na to okrožnico socialno skrbstvo ni prejelo odgovora, z izjemo sindikata Kopitarne in železniških delavcev. Tre-

nutno se zdravi 8 alkoholikov. Občinski odbor SZDL je prejšnji mesec sklical posvetovanje, na katerem so se s predstavniki organizacij, društev in podjetij dogovorili za sodelovanje o zatiranju alkoholizma. Posvetovanja pa se neopravičeno niso udeležili predstavniki gostinskih podjetij.

Premalo učiteljev. V sevniški občini je 13 osnovnih šol, vaješka in kmetijska šola ter 2 otroška vrtca, kjer poučuje 94 učnih moči. Potrebovali bi še 32 prosvetnih delavcev.

Prizadevni upokojenci. Na seji upravnega odbora društva upokojencev 11. decembra so razpravljali o poživitvi kulturnega življenja v Sevnici. Ker domača Svoboda ne zadovoljuje potrebam kulturnega življenja, so sklenili naštudirati igro. Ustanovili so odbor za izvedbo tega načrta, ki ga vodi predsednik društva Edj Colner. Društvo upokojencev namerava zaprositi TVD Partizan, da bi za njegove člane enkrat mesečno predvajali film za polovično ceno.

D. P.

Prizadevni upokojenci. Na seji upravnega odbora društva upokojencev 11. decembra so razpravljali o poživitvi kulturnega življenja v Sevnici. Ker domača Svoboda ne zadovoljuje potrebam kulturnega življenja, so sklenili naštudirati igro. Ustanovili so odbor za izvedbo tega načrta, ki ga vodi predsednik društva Edj Colner. Društvo upokojencev namerava zaprositi TVD Partizan, da bi za njegove člane enkrat mesečno predvajali film za polovično ceno.

D. K.

V Semiču predavanje o Afriki

V soboto, 23. decembra, bo v kino dvorani v Semiču predavanje o vtisih s popotovanja po afriških deželah. Ob 16. uri bo predavanje za otroke, ob 18. uri pa za odrasle. Na povabilo KUD Semič bo predaval novinar Ljubljanskega dnevnika Miran Ogrin, ki se je pred kratkim vrnil iz Afrike. Pre-

davanje bo spremljano s slikami.

Opremotehna iz Ljubljane je pred kratkim uvezila ročne motorne žage ameriške firme Remington. Nakupovalci teh žag dobijo enoletno garancijo, kupijo pa jih lahko v skladu s Opremotehna na Šmartinski cesti v Ljubljani. Cena je od 140.000 do 202.000 dinarjev. Te žage so prav primerne za dela v dolenjskih gozdovih, zato naj si jih nabavijo tudi Belokranjci, saj prav v Beli krajini delavcev vedno primanjkuje.

Franc Derganc

KRATKE Z VINICE

Pred kratkim je bila na Vinici seja upravnega in nadzornega odbora krajevne organizacije Socialistične zveze. Pogovorili so se o razvoju vinskih obrata »Belokranjke« in o drugih perečih vprašanjih. Seji je prisostvoval predsednik občinskega odbora SZDL v Crnomlju Franc Štajdohar.

Na Vinici so začeli urejevati pot od mostu čez Kolpo do campinga. Dostop do campinga bo potem možen z avtomobili.

Kljub temu da Viničani že dolgo časa razpravljajo o brivsko-frizerskem podjetju, ki bi ga bilo treba urediti, se stvar še ni premaknila. To vprašanje naj bi rešilo črnomaljsko brivsko-frizersko podjetje.

Novomeška kronika

Zagrebsko pionirsko gledališče je 19. decembra gostovalo v novomeškem Domu JLA. Uprizorilo je igrice »Kragulj ni sam« in »Od ognja do zastave ter od zastave do zvezde«. Prireditelj je bila ob 20. uri. Posebne popoldanske predstave za mladino žal ni bilo.

»Poznaš svojo armado?« je bil naslov prireditvi, ki so jo v okviru proslav ob 20-letnici JLA organizirali pripadniki novomeškega garnizona skupno z mladino večera ob 15.30 v Domu JLA. Mladinci, mladinke in vojniki so odgovarjali na vprašanja iz navedene teme. Za trud, ki so ga nastopajoči vložili v študij gradiva, so bile razdeljene skromne nagrade.

Danes bodo v počastitev dneva JLA naslednje prireditve: ob 17. uri bodo vojniki in mladina pripravili po okoliških hribih kresove, ob 20. uri pa bo v Domu JLA družabni večer, ki ga priredi novomeški garnizon za svoje predstavnike ter zastopnike javnega in kulturnega življenja.

Ze prvi večer, ko je sneg oblezal na cestah, so pionirji in tudi večja mladina pridno delali drsalnice po vsem mestu. V nekaterih predelih so bili pločniki in ceste tako gladki, da so se ljudje s težavo »prebijali«. Prenekateri je obležal v snegu kot žrtev nepridipravov. Lastniki hiš so po zakonu dolžni posipati pločnike, v praksi pa se to redko izvaja ali pa sploh ne.

Dvodnevno posvetovanje članov ideoloških komisij pri občinskih mladinskih komitejih je bilo preteklo soboto in nedeljo v Mladinskem klubu. Ob sodelovanju ideološke komisije okrajnega mladinskega komiteja so mladinci razpravljali o prvih uspehih po podobnem posvetovanju na Vinomeru. »Sola za življenje« se je večeraj zvečer začela v gimnazij-

skih prostorih. V prvem oddelku so mladinci in mladinke iz Industrije obutve in Novoteksa. Brigadirski večer je bil sinoči v gimnazijski telovadnici. Mladinci in mladinke so se s pesmijo, z brigadirskim humorjem in pesmom ponovno spominjali skupnih naporov na mnogih zveznih in lokalnih akcijah.

Kaj je dedek Mraz pripravil za novomeške otroke

V soboto, 23. decembra in v ponedeljek, 25. decembra, bosta dve predstavi lutkovne igrice »Pavliha in vešča« v otroškem vrtcu (ob 15. uri in ob 16.30). V nedeljo, 24. decembra, bodo otroci lahko gledali lutkovno igrico »Težave Peteršiljkove mame«, ki jo bodo ob 10. in 11. uri uprizorili v gimnaziji. V torek, 26. decembra in v sredo, 27. decembra, se bodo otroci od sedmih zvečer zbrali na Glavnem trgu, kjer jih bo obiskal dedek Mraz. V četrtek, 28. decembra, pa bodo v Domu ljudske prosvete uprizorili praviljično igro »Novoletne sanje«, ob 13. in 15. uri bosta prireditvi za osnovno šolo, ob 16.30 pa za cicibane. To igrice bodo v Prosvetnem domu uprizorili tudi v petek, 29. decembra, in sicer ob 11. in 13. uri za učence osnovne šole, ob 15. uri pa za cicibane. V soboto, 30. decembra, pa bo v Domu Jugoslovanske ljudske armade mladinska filmska predstava.

TREBNJE: s planom pred volivce

Na seji občinskega odbora SZDL v Trebnjem v drugi polovici decembra bodo razpravljali o družbenem planu. Takoj po seji se bodo odborniki Socialistične zveze pogovorili z odborniki ljudskega odbora o skupnem tolmčenju družbenega plana na zborih volivcev.

Slab promet na sejmišču

Zaradi izredno hladnega vremena in istočasnega sejma v Škocjanu je bil ponedeljkov živinski sejem v Novem mestu kaj slabo obiskan. Od 630 prašičev je bilo prodanih 418. Kupci so prišli večinoma iz okoliških vasi. Cene so bile od 4.000 do 16.500 dinarjev.

Občinski odbor Socialistične zveze je začel z združevanjem krajevnih organizacij. Krajevni organizaciji SZDL v Češnjici in Čučnji vasi sta se združili s krajevno organizacijo na Trebnjem. Lukevek z Dol Nemško vasjo, Svetinje pa z Dobrnitcem. Glede na nove naloge Socialistične zveze je bil ta organizacijski poseg v samotarjenju nekaterih krajevnih organizacij opravičljiv.

Krajevne organizacije Socialistične zveze v trebanjski komunji že sestavljajo delovne programe za prihodnjo sezono. V novembru in prvi polovici decembra je delovne načrte izdelalo že osem krajevnih organizacij.

Učenci trebanjske osemletke so imeli skupno proslavo

v počastitev dneva republike 28. novembra v prosvetnem domu. Na tej prireditvi so pionirji višjih razredov sprejeli v svoje vrste cicibane iz prvega razreda. Pionirski znak in rdečo rutico je ta dan prejel 57 prvošolcev. Po svečanosti je bila zakuska, ki jo je s sredstvi Društva prijateljev mladine v Trebnjem pripravil gospodinjstki krožek na šoli. Pionirji so v svoji sredi pozdravili tudi predsednika ObLO in predsednika DPM. Zatem je lutkovna skupina uprizorila igrice »Morski pes v Tumenici«, ki je mlade gledalce zelo navdušila.

9. decembra so imeli učenci višjih razredov trebanjske gletke mladinsko konferenco. Pregledali so dejavnost med dvema konferencama in sprejeli nov delovni program. Spodbudno je zlasti to, da so kljub mladosti (povprečna starost 14 let) povsem samostojno razpravljali o raznih problemih.

Od 8. do 11. decembra je bilo za vse učence trebanjske osemletke obvezno cepljenje proti tuberkulozi.

Pred kratkim so učenci osmega razreda odgovarjali na anketo, kateri poklic si bodo izbrali po končanem obveznem šolanju. Anketa je obsegala 26 vprašanj.

Volivci so razpravljali

oročilo o reorganizaciji trgovine v občini Novo mesto, predlog za reorganizacijo komunalne službe, teze za odlok o komunalni ureditvi, predlogi odlokov o občinskih dokladi na dohodek iz kmetijstva, na dohodek od stavb, na dohodek od ostalih poklicev in drugega premoženja, predlog odloka o dopolnilnem proračunskem prispevku ter volitve članov šolskih odborov - vse to je bilo na dnevnem redu zadnjih zborov volivcev v Novem mestu.

Ker je bilo obveščanje tokrat dobro, razen z lepaki so bili volivci o zborih obveščeni tudi z listki, ki jih je po vseh stavbah nalepila Socialistična zveza, je bila tudi udeležba slaba. Največ razprav je bilo o reorganizaciji trgovine in odloka o komunalni ureditvi mesta. Volivci so enodušno poudarjali, da novomeška trgovina ne ustreza več potrebam. Ugotavljali so, da so z nekaj redkimi izjemami trgovine še vedno takšne kot pred 50 leti in da je tega v veliki meri krivo nesposobno vodstvo v nekaterih trgovskih podjetjih. Precej razprav je bilo tudi okoli zvonjenja, ki se je zadnje čase močno razpelo. Volivci so zahtevali, naj ga ObLO omeji oziroma prepove. K tezam za sestavo odloka o komunalni ureditvi so volivci dali mnogo koristnih pripomb.

Na koncu velja poudariti, da ni bilo doslej še nikoli v enem letu toliko zborov volivcev kot prav letos, kljub temu pa so dnevni redi še vedno preobsežni. Vse kaže, da bodo morali krajevni odbori in stanovarske skupnosti sklicevati posebne zbere volivcev za obravnavo drobnih perečih problemov.

KRMELJ **KRMELJ**

Potrošniki premoga!

Kupujte najboljši in najcenejši slovenski lignit! Znižanje cen posameznih vrst od 150 do 370 din pri toni, razen tega znižani prevozni stroški!

Rudnik Krmelj

Dobra beseda za mladino Birčne vasi

Mladinski aktiv v Birčni vasi obstaja že več let. Ze od vsega začetka pa so imeli težave s prostori. Pred dobrim mesecem so mladinci dobili za sestanke kletne prostore v Golobovi hiši. S prostovoljnim delom in z lastnimi sredstvi so uredili ta in stene lepo preplekali. Izposodili so si gramofon in nekaj plošč, tako da imajo zdaj dvakrat na teden ples. Za »zvedrilo in izobraževanje je pripravljena knjižnica, ki ima dostojno število obiskov. Zimske večere si mladinci krajšajo tudi s šahom.

Letos so pripravili mladinci Birčne vasi tudi že več proslav. 29. novembra so lepo počastili dan republike. 6. decembra so videli film »Tih ocean«, ki ga je predvajal Mladinski klub iz Novega mesta. 10. decembra pa so organizirali oddajo »Spoznavaj svet in domovino!« To prireditve bodo še dvakrat ponovili. Pred kratkim so tekmovali z odbojkarji SGP »Pionir« in zmagali.

O mladini Birčne vasi se lahko štijašo samo pohvalne besede. Mladinci so hvaležni Golobovi mami, ki jim je dala prostor za sestanke in prireditve.

■ Priprave za izdelavo osnutkov novega družbenega plana in proračuna so se že pričele. 20. decembra je bilo v Novem mestu prvo posvetovanje predsednikov občin, kjer so razpravljali o okvirnih za njuno izdelavo. V občinskih in okrajnih proračunih se obeta nekaj novosti v participaciji in pa zato, ker bodo nekatere doslej republiške in okrajne ustanove prenešene na nižje organe. To velja za okrajna gospodarska in za okrajna redna sodišča ter za javna tožilstva, ki se bodo odslej namesto iz republiškega proračuna vzdrževala iz okrajnega, okrajna sodišča pa bodo odslej vzdrževali občinski proračuni.

■ Vprašanje finansiranja srednjega šolstva je rešeno tako, da bodo srednja kmetijska šola, srednja tehniška šola in ekonomska srednja šola financirane neposredno iz okrajnega proračuna, izobraževalna središča za vaje trgovske in gostinske stroke ter obrtnih strok 25 do 35-odstotno iz občinskih družbenih skladov za šolstvo, preostanek sredstev pa bodo morale zagotoviti zbornice iz prispevkov podjetij. Gimnazije se bodo odslej financirale iz občinskih družbenih skladov za šolstvo področja, za katero delujejo, osemletke pa kot doslej iz občinskih družbenih skladov za šolstvo.

Ne morete prodati vaših izdelkov? Morda trg še ne pozna vaših uslug, ki jih lahko nudite potrošnikom? Vam morda naraščajo zaloge v skladišču? Potem se predstavite kupcem z

OGLASOM v DOLENJSKEM LISTU! Več kot 80.000 bralcev bo spoznalo vaš kolektiv in vaše izdelke oz. usluge!

OPOZORILO
Vse ceste v okraju Novo mesto so zelo poledene. Čeprav so posute s peskom, je še vedno nevarnost, da pride do nesreče. Oddelek za notranje zadeve v Novem mestu opozarja vse voznike motornih vozil, naj na vseh cestah, predvsem pa na avtomobilski cesti Ljubljana-Zagreb, previdno vozijo.

ZA PITANJE PRAŠIČEV samo

ker pospešuje debeljenje!
Proizvaja Drogerija, Ljubljana

V TEM TEDNU VAS ZANIMA

Tedenski koledar

Cetrtek, 21. dec.: Tomaž Petek, 22. dec.: Dan JLA Sobota, 23. dec.: Vlasta Nedelja, 24. dec.: Eva Ponedeljek, 25. dec.: Darko Torek, 26. dec.: Stefan Sreda, 27. dec.: Janez

MAHOGLAS

PRODAM vseljivo hišo z vrtno. Ogljed 24. decembra v Krškem, Cotar.
PRODAM malo rabljeno hrastovo pisalno mizo. Naslov v upravi lista (1349-61).
PRODAM nove mlinske kamne, črne in bele. Ogljed pri: Miklič, Vrhnica, p. Mirna peč.
KUPIM deteljo ali dobro seno. More, Novo mesto.

ZAHVALE

ZAHVALI
Ob bridki izgubi naše drage mame, stare mame

MARIJE KOVACIC

se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom in znancom, ki so jo spremlili na njeni poslednji poti, ji darovali vence in jo počastili na kakršna koli način. Prav posebno hvala tov. Bobkovi, ki nam je stala ob strani v najhujših trenutkih in Megličevim za vso pomoč. Najlepša hvala župniku za spremstvo ter vsem ostalim za številno udeležbo na njeni poslednji

SPORED RADIO LJUBLJANA

Vsak dan: poročila ob 5.05, 6.00, 7.00, 8.00, 12.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.30, 22.00, 23.00 in 24.00. Pisan glasbeni spored ob 3.00 do 8.00.

PETEK, 22. DECEMBRA: 8.05 Popevke se vrstijo - 8.55 Pionirski tednik - 11.15 Naš podlistek - Igrae Koprivce: Kocovski proces - 12.05 Nekeja bosenske folklore - 12.15 Radijska kmečka univ. - inž. Ivan Kukovec: Izkušnje pri napravi in vzgoji sadnih sokov - 14.05 Radijska šola za nižjo stopnjo - 14.35 Glasbeni podlistek - 15.20 Majhna revija popevk in zabavnih melodij - 17.05 Parada pihal - 18.00 Aktualnosti doma in v svetu - 18.45 Iz naših kolektivov - 19.05 Majhni zabavni ansambli - 20.45 Stiri sto let klavirske glasbe - 21.15 Oddaja o morju in pomorskih - 22.15 Po svetu jazza - 23.35 Zaplešite z nami!

SOBOTA, 23. DECEMBRA: 8.05 Postarček v mladinski glasbeni redakciji - 8.55 Radijska šola za nižjo stopnjo - 9.25 Glasovi Balkana - 11.15 Angliččina za mladino - 12.05 Marija Gazvoda poje narodne pesmi - 12.15 Kmetijski nasveti - Miki Pucko: Tudi kmetijski proizvajalec naj ima pestro prehrano - 14.00 Pevka Lilijana Petrovič - 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo - 15.30 Napotki za turiste - 17.05 Gremo v kino... 18.10 Slovenski otket poje slovenske narodne pesmi - 18.45 Otko v svet - 19.05 Domače viže v dvo - in tricetrinskem taktu - 20.30 Zabavna radijska igra »Vozil inšpektorja Braina« - 20.50 Melodije za prijeten konec tedna - 22.15 Oddaja za naš izseljenec.

NEDELJA, 24. DECEMBRA: 8.00 Mladinska radijska igra - 8.50 Vesela godala - 9.05 Pripravili smo pobebe za vas - 9.40 Šest skladateljev - partizanov - 10.00 Se pomnite tovariši... - 10.30 Koncertna matineja - 11.30 Reportaža: Očesna klinika - 12.05 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo - 13.30 Za našo vas - 14.15 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo - 15.00 Humoreska tega tedna - 17.10 Klavir v ritmu - 17.10 Radijska igra: »Nevadna prigoda gospoda Bicho« - 18.30 Sportno popoldne - 20.00 Izberite melodijo tedna! - 21.00 Parada velikih virtuozov - 23.05 Plesna glasba.

PONEDELJEK, 25. DECEMBRA: 8.05 Drobni prizori iz Sneguročke - 8.55 Za mlade radovedneže - 11.00 Kmečka godba v gostih - 12.15 Radijska kmečka univ. - prof. Edo Senegačnik: Čebela v sodobnem kmetijstvu - 13.30 Zabeležba se čas novoletnih razglednic - 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo - 17.05 55 minut za ljubitelje operne glasbe - 18.45 Radijska univ. - za: Odnos med delom in prostim časom - 19.05 Naši mladi izvajalci - 20.00 Izbrali smo za vas - 21.05 Simfonični koncert

poti. Vsem skupaj se enkrat najlepša hvala.

Zalujodi: sinovi France, Tone in Peter z družinami, hčerke Angelca, Marija, Martina, Jožeta in Ivanka z možmi, vnuki in vnukinje ter ostalo sorodstvo.

Grobilje pri Novem mestu.

Iskreno se zahvaljujem dr. Stalcarju, medicinski sestri Vid, bolničarki Geici, bolničarju Tončku in vsemu osebju kirurškega oddelka novomeške bolnišnice, po čigar skrbi in negi sem ostal pri življenju. Jože Kranjc, Gor. Radulje, Bučka.

PREKLICI

Preključim izgubljeno zdravstveno izkaznico št. 490779 na ime: Danijel Vrhovnik, Gor. Brezovica 8, p. Sentjerne. Preključim izgubljeno zdravstveno izkaznico št. 439290 na ime: Vlado Kušič, Novo mesto, Kettejev drevored 13.

KINO

Cromelj: 23. in 24. decembra: nemški barvni film »Petrograjske noči«, 26. in 27. decembra: ameriški barvni film »Osamljeni maščevalec«.
Dol, Toplice: 23. in 24. decembra: ameriški film »Dobro jutro, gospodična Deva«.
Kostanjevica: 24. decembra: ameriški barvni film »Cajnica«.
Metlika: 23. in 24. decembra: angleški barvni film »Doktor brez dela«, 27. decembra: »Mali človek«.

NOVO MESTO

Od 11. do 18. decembra je bilo rojenih 30 dečkov in 14 deklic.

Iz novomeške porodnišnice

Pretekli teden so v novomeški porodnišnici rodile: Jožeta Soler v Planini - deklico, Anica Stiparovič iz Laz - deklico, Justina Jereb iz Sp. Vodla - deklica, Katarina Zibert iz Vinjega vrha - deklica, Anica Zavišek iz Sp. Pivkarskega - deklica, Marija Trdič iz Pribincev - deklica, Nežka Janč iz Sevnice - deklica, Ana Hlebec iz Boršta - deklica, Marija Dobravec iz Mokrega polja - deklico, Jožeta Pintar iz Česnjevskega - deklico, Anica Pranznik iz Grmovelj - deklica, Marija Muhič iz Malega Kala - deklica, Marija Vukajlić iz Otočca - deklica, Silva Müller s Stražjega vrha - deklico, Dragica Radovan iz Prbišja - deklica, Nada Stih iz Govejega dola - deklico, Ivana Sedlar iz Rodin - deklica, Terezija Bašelj iz Žužemberka - deklica, Jožica Kočvar iz Krizevske vasi - deklica, Dora Žunič iz Kartičarice - deklico, Angela Golob iz Balkovec - deklica, Amalija Podraž iz Škrjanec - deklico, Nežka Košmerlj s Potovrha - deklica, Antonija Strojina z Vinčkovega vrha - deklica, Emilija Tratar iz Skrovnika - deklico, Ema Beličič iz Črnomlja - deklica, Franciska Mežnar z Vel. Slatnika - deklica, Rozalija Rus iz Meniške vasi - deklica, Tončka Sašek iz Dol. Šuhadola - deklico, Jožeta Grubar iz Gor. Vrhpolja - deklica.

CETRTEK, 23. DECEMBRA: 8.05 Obisk pri jugoslovanskih skladateljih - 8.30 Veliki orkestri - 8.55 Radijska šola za višjo stopnjo - 10.15 Novoletno voščilo - 12.05 Venček narodnih - »Za našo vasjo« - 12.15 Kmetijski nasveti - inž. Jože Sparing: Nekaj poljedelske statistike ob koncu leta - 13.30 Domači napivi izpod zelenega Pohorja - 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo - 15.30 Turistična oddaja - 17.05 Poje Ljubljarski otket - 18.45 Kulturna kronika - 20.00 Cetrtekove večer domačih pesmi in napevov - 22.15 Nočni akordi - 23.27 Plesna glasba.

OBJAVE - RAZPISI

Prodaja osnovnih sredstev
Kmetijska zadruga Žužemberk vabi na
JAVNO DRAŽBO,
ki bo 26. decembra 1961. Prodana bodo naslednja osnovna sredstva:
I. V Žužemberku bo dražba od 7. do 11. ure za: prevozno motorno košalnice »Biserka«, mlazilnice »Vesna« (polvarjenje), več ročnih prevoznih škropilnic, zaprašilke, čistilnice za žito, vprežne njivske brane, dva moped, več pisalnih niz, dva čevljarstva šivalna stroja in štedilnik.

NOVO MESTO - »Krk«:

od 23. do 26. decembra ameriški barvni film »Vrtoglavica«, od 26. do 28. decembra jugoslovanski film »Sam«.

NOVO MESTO - Dom JLA:

od 22. do 24. decembra »Sedmo Simbadovo potovanje«, 25. in 26. decembra sovjetski film »Serjoža«.

Semič:

24. decembra jugoslovanski film »Pop Circa in pop Spira«.

Trebnje:

23. in 24. decembra: italijanski barvni film »Vojna

VIDEM-KRŠKO

Novembra ni bilo rojstev izven bolnišnice.
Poročila so se: Marijan Omerzel, delavec iz Anovca, in Nada Černelič, hči posestnika iz Zdol; Vinko Pirč, mizarški pomočnik, iz Marija Korošec, kuharica, oba iz Vidma-Krškega; Ivan Resnik, kolar iz Leskovca, in Marija Habinc, uslužbenka iz Vidma-Krškega; Jože Lipoglavšek, klepar iz Kladija, in Antonija Fabjančič, uslužbenka iz Vidma-Krškega; Jožef Kodela, sofer iz Vidma-Krškega, in Ana Planinc, dijakinja iz Anovca; Vinko Bosina, delavec iz Leskovca, in Jožeta Kolar, gospodinjaška pomočnica iz Vidma-Krškega.

Umrli so: Martin Božič, posestnik iz Kobil, star 60 let; Alojz Štokar, kolar iz Orehovca, star 70 let; Jožef Pavlič, upokojenec iz Zdol, star 67 let; Jože Ban, posestnik iz Raven, star 59 let; Marija Levčar, gospodinja iz Osrredka, stara 51 let; Ana Prah, gospodinja iz Spod. Starega gradu.

NOVO MESTO

Od 11. do 18. decembra je bilo rojenih 30 dečkov in 14 deklic.

Poročila sta se: Jože Arh, delavec iz Razbora, in Jožeta Gazvoda, delavka z Jezera.
Umrli so: Rihard Gruden, cestar iz Semiča, star 44 let; Janez Drab, delavec iz Žužemberka, star 32 let; Janez Koracin, kmet z Dol. Kamene, star 81 let.

Iz novomeške porodnišnice

Pretekli teden so v novomeški porodnišnici rodile: Jožeta Soler v Planini - deklico, Anica Stiparovič iz Laz - deklico, Justina Jereb iz Sp. Vodla - deklica, Katarina Zibert iz Vinjega vrha - deklica, Anica Zavišek iz Sp. Pivkarskega - deklica, Marija Trdič iz Pribincev - deklica, Nežka Janč iz Sevnice - deklica, Ana Hlebec iz Boršta - deklica, Marija Dobravec iz Mokrega polja - deklico, Jožeta Pintar iz Česnjevskega - deklico, Anica Pranznik iz Grmovelj - deklica, Marija Muhič iz Malega Kala - deklica, Marija Vukajlić iz Otočca - deklica, Silva Müller s Stražjega vrha - deklico, Dragica Radovan iz Prbišja - deklica, Nada Stih iz Govejega dola - deklico, Ivana Sedlar iz Rodin - deklica, Terezija Bašelj iz Žužemberka - deklica, Jožica Kočvar iz Krizevske vasi - deklica, Dora Žunič iz Kartičarice - deklico, Angela Golob iz Balkovec - deklica, Amalija Podraž iz Škrjanec - deklico, Nežka Košmerlj s Potovrha - deklica, Antonija Strojina z Vinčkovega vrha - deklica, Emilija Tratar iz Skrovnika - deklico, Ema Beličič iz Črnomlja - deklica, Franciska Mežnar z Vel. Slatnika - deklica, Rozalija Rus iz Meniške vasi - deklica, Tončka Sašek iz Dol. Šuhadola - deklico, Jožeta Grubar iz Gor. Vrhpolja - deklica.

Iz brežiške porodnišnice

Pretekla dva tedna so v brežiški porodnišnici rodile: Katarina Murko iz Dol. Skopice - deklica, Ivarka Mervič iz Drožanja - deklica, Marinka Abram

iz mir - II. del.

Predstava v soboto ob 19. in v nedeljo ob 14., 16., in 18.30. 27. decembra ruski film »Rodil se je človek«. Predstava v sredo ob 19. uri.

Sevnica:

23. in 24. decembra jugoslovanski film »Vlak brez voznega reda«, 27. decembra italijanski film »Lepa mlinarica«.

Videm-Krško:

23., 24. 12. švedski film »Mein Kampf«, 27. in 28. decembra jugoslovanski film »Predsednik centerfor«.

Zužemberk:

24. dec. ameriški barvni film »Gora«.

iz Curnovca - deklico, Marija Kunst iz Orešja - deklico, Rozalija Kos iz Jesenic na Dol - deklica, Terezija Omerzo iz Koprivnice - deklico, Katica Tomše iz Male doline - deklica, Marija Maras iz Cerkele - deklica, Marija Zupančič iz Mihalovca - deklica, Marija Baškovič iz Skopice - deklico, Nada Filipčič iz Bojsnega - deklico, Stanka Molan iz Dolenje vasi - deklico, Fanika Kostrevec iz Blatnega - deklica, Olga Ljubšira iz Bukovja - deklico, Marija Leskovšek iz Metnega vrha - deklico, Martina Podlogar iz Ljubljane - deklica, Branka Nikolič iz Vidma-Krškega - deklica, Klara Simonček iz Pečice - deklica, Mihaela Matijević iz Buševce vasi - deklico, Anica Drugovič iz Brezovega - deklica, Stanka Sluga iz Mosteca - deklico, Sonja Furlan iz Rigone - deklica, Franciska Komočar iz Dvorc - deklica, Vera Marn iz Brezovega - deklica, Fanika Otašević s Cateža - deklica, Milka Gerjevič iz Sentenarta - deklica, Darica Mirt iz Kladija - deklica, Marija Hotko iz Bojsnega - deklico, Nežka Omerzu iz Pišec - deklico, Magda Polovčič iz Kočevja - deklica, Jožeta Sodec iz Sobenje vasi - deklica, Jožeta Simšek iz Zvirčkoveg dola - deklico, Slavica Debogovič iz Kraja Dolnjega - deklico, Jožeta Lepina iz Globokoga - deklico, Terezija Kramer iz Dobove - deklico, Olga Strunjak iz Kraja Gorjnjega - dve deklici, Marija Vovk iz Brezovega - deklica, Marija Kerin iz Lomnega - deklico, Marija Bračun iz Zdol - deklica, Marija Veleviski iz Vidma-Krškega - deklico, Zora Komar iz Senkoveca - deklica, Ljudmila Krošelj iz Globokoga - deklica, Anica Petruša iz Rozge - deklico.

KRONIKA + NESREČ

NOVOMESKA KRONIKA NESREČ

Pretekli teden so se ponesrečili in iskali pomoči v novomeški bolnišnici: Jože Gašperšič, mizar iz Irče vasi, je padel z mopedja in se poškodoval. Laketa Tripkovič, uslužbenec iz Ljubljane, se je na avtomobilski cesti zalezel z avtomobilom in si poškodoval koleno. Majda Barbo, hči kmeta z Gor. Kamene, si je z vrela voda opekla nogo. Ivan Fric, upokojenec z Bizeljskega, je padel po stopnicah in si poškodoval nogo. Mirko Fink, sin kleparja z Broda, je pri smučanju padel in si zlomil nogo. Rozalija Gačnik, upokojenka iz Sevnice, je padla in si poškodovala roko.

Brežiška kronika nesreč

Pretekla dva tedna so se ponesrečili in iskali pomoči v brežiški bolnišnici: Jožefo Vrančič, gospodinja iz Pavlove va-

NESREČE

PREKLUČAJI PIJANEGA KOLESARJA

Dne 29. novembra je Alojz Simec do 20. ure popival v veseli družbi pri Adlešicah. Ko se je s kolesom vračal domov, se je med vožnjo trikrat prevrnil in se teže poškodoval. Prepeljali so ga v novomeško bolnišnico.

PREHITEVANJE NA POLEDENELI CESTI

Dne 13. decembra se je proti Ljubljani peljal z osebnim avtomobilom Laketa Tripkovič. Dohitel je tovrstnjak in ga hotel prehiteti. Prav takrat pa je iz druge smeri pripeljal nekdo tovrstnjak. Ko je Tripkovič zmanjšal hitrost, je njegovo vozilo zaneslo po ledeni cesti. Avtomobil je treščil v vozilo, ki ga je hotel Tripkovič prehiteti, pri čemer je bil voznik osebnega avtomobila hudo poškodovan. Zaradi nesreče je bilo za okrog 500.000 din škoda.

TRCENJE V MEGLI

Dne 8. decembra je proti Gradcu potoval z vprežnim vozom kmet Milan Lovšin. Za njim se je z osebnim avtomobilom pripeljal Anton Muc. Prehitra vožnja in megla sta povzročili nesrečo, pri kateri je za 30 tisočakov škoda.

VSE DOLŽNIKE

za objavljene komercialne in druge oglase, čestitke, uradne objave, razpise in male oglase prosimo, da nam takoj poravnajo zapadle račune. Ti skarni v Ljubljani moramo nujno poravnati večje obveznosti, gospodarske organizacije, ustanove, ObLO, kmetijske zadruge in drugi dolžniki pa nam dolgujejo s 30. novembrom nad 4.800.000 dinarjev. Prosimo vse dolžnike, da pred zaključkom leta poravnajo svoje obveznosti do Dolenjskega lista.

SEMIC

Novembra je bila rojena ena deklica.

Poročila sta se: Miloš Bukvič iz Beograda in Danica Kočvar s Sel pri Semiču.
Umrli so: Janez Petric iz Čršenjca, star 83 let; Anton Preskar s Kravčevega vrha, star 61 let, in Neža Simončič iz Brstovca, stara 74 let.

DOLENJSKI LIST

LASTNIK IN IZDAJATELJ: Okrajni odbor SZDL v Novem mestu - IZDAJATELJSKI SVET: Milan Baškovič, Tone Gošnik, inž. Davorin Gros, inž. Jože Legan, Franc Molan, prof. Ema Muser, Maks Pogačar, Miran Simič, prof. Tone Trdan, Janez Vitkovič in Viktor Zupančič
UREJUJE UREDNIŠKI ODBOR: Tone Gošnik (glavni in odgovorni urednik), Miloš Jakopčec, Drago Kastelic in Ivan Zoran
IZHAJA vsak četrtek - Posamezna številka 20 dinarjev - Letna naročnina 900 dinarjev, polletna 450 dinarjev, plačljiva je vnaprej. Za izjemstvo 1800 dinarjev - Tekoči račun pri podr. Narodne banke v Novem mestu 606-11-3-24 - **NASLOV UREDNIŠTVA IN UPRAVE:** Novo mesto, Glavni trg 3 (vhod iz Dilančeve ulice) - Poštni predal: Novo mesto 33 - **TELEFON** št. 127 - Rokopisov in fotografij ne vračamo - **TISKA:** Časopisno podjetje »DELO« v Ljubljani